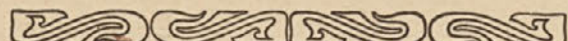

<p>Naročnina za Avstrogrško: 1/4 leta K 2-50, 1/2 leta K 5-—, celo leto K 10-— za Nemčijo: " K 3-50, " " K 7-—, " K 14-— za ost. inozemstvo: " fe. 4-20, " fr. 8-20, " fr. 16-80 za Ameriko celo leto 3-25 dolarje.</p>	<p>V Ljubljani, v četrtek, dne 26. februarja 1914. Uredništvo in upravnštvo: Frančiškanska ulica šte. 10, I. nadstropje.</p>	<p>Og.asnina za 6 krat deljeno mm vrsto enkrat 7 vin. — Pri večkratnih objavah primeren popust.</p>		
<p>Štev. 9.</p>	<p>Posamezna številka 22 vinarjev.</p>	<p>Na naročila brez denarja se ne ozira.</p>	<p>Naročnina za dijake in vojake 8 kron.</p>	<p>Leto IV.</p>

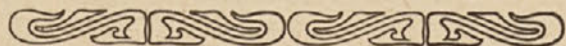
Banket milijonarjev v Cincinatiju po občinskih volitvah sredi zime. Banket se vrši sredi plavarne. Vsi gostje — razen natarjev — v kopalnih oblekah.

Ker nam je knjiga M. Plut: „Po macedonskem bojišču“ popolnoma pošla, dobijo tisti naročniki, ki pošljejo za „Slov. Ilustrovani Tednik“ naročnino zn eno leto vnapij, t. j. za Avstro-Ogrsko K 10.—; za Nemčijo Mk 12.— (K 14.—); za Ameriko 3.25 dolarjev (K 16.—) in za ostalo inozemstvo fr. 16.80 (K 16.—) kot posebno nagrado

zastonj in poštnine prosto

roman: Josip Kozarac: „Mrtvi kapitali“.

ETBIN KRISTAN:

Tobak za njuhanje.

Silno me je lani presenetila vest, da me pozdravlja znanec iz Mac Kees Rocksa pri Pittsburgu, Pa., s smrtne postelje. Prav kmalu nato sem zvedel, da so ga pokopali. Komaj poldrug dan sem preživel z njim nekoliko mesecev prej, ko ni še nihče slutil, da pretрга zdravemu, krepkemu možu smrt tako kmalu vse delo in stremljenje; v kratkih urah pa se mi je tako izredno prikupil, da me je žalostna vest zadela, kakor da mi je umrl star prijatelj.

Dobro se mi je godilo, ko sem bil pri njem. V Mac Kees Rocksju je imel v prijaznem kraju, kamor se že ne vale več oblaki dima iz velikanskih plavžev in tovarn, prav čedno enonadstropno hišo z verando, precej vrta in celo košček vinograda; uvažal je iz Evrope umetniške grafične izdelke in kupčija mu je uspevala. Imel je še časa, da je gojil kuretino, da se je bavil z glasbo in da je pazno zasledoval evropsko literaturo. Smodke si je lahko naročal neposredno s Kube.

Preden pa si je mogel življenje urediti tako prijetno, je izkusil drugačne čase. Skoraj o vsakem poklicu je znal kaj povedati — iz svoje izkušnje. Tudi kubanske vojne se je udeležil kot časniški poročevalec.

Ko sem slišal, da je umrl, sem se spomnil, kako je bilo, ko je prišel v Ameriko.

Pravil mi je:

Bil sem častnik v nemški armadi. Službo sem zapustil zaradi malenkosti. Mladi ljudje, napol meščanske napol fevdalne vzgoje vidijo v najneznatnejšem incidentu strahove. Če bi bil šel za štirinajst dni v trdnjavo, bi bilo vse opravljeno. Meni pa se je zdelo to nemogoče, in ker so mi udelile rojenice tudi nekoliko fantazije, se mi je porajalo o belem dnevu toliko sanj, da so zamorile vsako trezno misel. Pa sem sklenil, da jo popiham v Ameriko. Sedaj že dolgo ne obžalujem tega nepremišljenega koraka; bili so pa časi, ko sem se prav odkritosrčno zmerjal tepca, ker nisem rajši ostal pri polnih loncih in v tesni uniformi nemškega cesarja. Celo prav kmalu se je pojavilo kesanje.

Z veliko samozavestjo, polno ponosnega optimizma sem jadral čez ocean. Inteligent in nemški častnik! Nekulturna Amerika mora koprneča v bolečinah čakati name. Barbari bodo srečni, ko stopim na newyorška tla, da se je izkrcal človek, ki jim prinaša zopet košček evropske civilizacije in hoče z njo ostati med njimi. Pa se bo treba varovati prenašanja. Seveda me bodo vabili na vse strani in mi ponujali vsakovrstne službe. Ali najprej se ozrem, in šele ko bom dovolj orientiran, si izberem najboljšo.

Moja kulturna domišljavost je kmalu doživela razočaranje. Naseljeniška komisija je ravnala z mano kakor z najnavadnejšim delavcem; obriti uradnik, podoben artistu iz varietéja, me je monotono, kakor da ga vsa reč pravzaprav nič ne zanima, izpraševal, če nisem anarhist ali bigamist, moje izjave, da sem bil častnik, da sem študiral na vojaški akademiji, da ostanem v New Yorku, je jemal s flegmatičnimi „all right“ na znanje, in naposled sem se smel izkrcati. Na „pieru“ so carinski uradniki pregledali mojo prtljago — in bil sem v Hobokenu v Ameriki. Živ krst ni čakal name, nihče me ni navdušeno pozdravljal, kmalu se mi je zazdelo, da se sploh nihče ne briga zame.

Prepeljal sem se v New York, poiskal hotel, pa sem začel ogledovati mesto. V mojem žepu je bilo par sto dolarjev; če Amerika ni čakala name, sem lahko počakal jaz. To mi zlasti prve čase ni delalo težav, zakaj navsezadnje vidi tudi razvajeni prosvetljeni Evropejec v New Yorku marsikaj novega in — če nekoliko premaga svojo blaziranost — celo zanimivega. Moji izobrazbi in mojim socialnim navadam primerna služba pa že pride. Seznanim se nekoliko z ljudmi, in ko me spoznajo, se bodo kar trgali za tako pridobitev. Ali pa mi vsaj povedo, kje da iščejo takega moža in me toplo priporočijo.

Začetkoma sem bil prepričan, da sem bogat. Ko pa je bilo treba plačevati hotelske račune in sem opazil, da so moji tolarji tudi ob drugih izdatkih dobivali sušico, me je skoraj začelo skrbeti. Hotel se mi je zazdel predrag; četudi sem prvi dan mislil, da ne sme nemški častnik niti v Ameriki pozabiti na svoje dostojanstvo, sem se čez dva tedna vendar preselil pod cenejšo streho. Opustil sem drage smodke. V gledališču sem se zadovoljil s prostori, na katere ni nihče zahajal v fraku. Kljub temu se je moja listnica krčila in krčila, in krčiti se mi je začelo tudi srce. Čas je potekal, živ krst pa se ni zmenil za moje talente, za mojo izobrazbo, za mojo kulturo, nihče mi ni ponudil službe, nihče se ni domislil, da bi bilo treba takega človeka ohraniti v Ameriki.

Moja samozavest je pojemala, razblinjala se je kakor dim in polagoma, komaj da sem opazil, jo je nadomestila malodušnost. Nenadoma me je napadla misel: Človek, saj si se strašno zmotil! Če se ne pobrigaš sam za službo, lahko zapraviš zadnji cent in potem si brez pristresja in brez kruha. Ti pa niti ne veš ne, kako se išče služba. Stotnijo in bataljon znaš voditi, ali kako se pride v življenju do kruha, tega se nisi učil...!

Strašno je bilo to spoznanje, in že me je začelo mikati, da bi se vrnil, odkoder sem prišel. Toda porabil sem že toliko denarja, da bi se moral peljati v tretjem razredu. To me je kar streslo. Pa sploh — da se vrnem premagan, osramočen? ... Pozneje bi se bil peljal tudi v medkrovju, pa tudi za to ni bilo več dosti denarja. Obupan sem tekal po ogromnem New Yorku, zdaj sem bil v Bronxu, zdaj v Brooklynu, kakor blazen sem čakal na slučaj — na slučaj — za boga, četudi ni takoj državno tajništvo, da bi bila le služba. Ali slučaja ni bilo.

Naposled sem imel le še pol tolarja v žepu. Službe ne, upanja nič. In truden sem bil, kakor da sem se boril s Herkulom. Noge niso več slušale moralnega povelja. V Central Parku sem sedel na klop, slep in gluhi, brez misli in občutkov, kakor da mi je bilo čakati na smrt. Še petdeset centov je bilo v denarju — ali je to sploh še denar? Pa tudi zadnji cent bo treba izdati; nobeno varčevanje ne

prepreči tega — in tedaj? ... Tedaj je konec vsega. Revščina je huda, ali nič ni nič, brez denarja ni mogoče živeti... Slutil sem sicer, da se je tudi drugim ljudem že zgodilo, da so ostali popolnoma suhi, popolnoma — da celo dolgo niso dobili nobenega centa v roko, pa so vendar živeli. Na tisoče jih spi poleti včasi po newyorških parkih; zjutraj jih prihajajo policemani buditi; najbrže jih je večina brez denarja. Toda jaz nisem poznal te umetnosti. Ko ne bo več denarja, ne bo ničesar več...

Ne bo ničesar več — to je bil zadnji ostanek misli, ki mi je še temno obtičal v glavi, ko sem sedel na klopi brez volje in namena. Živo je v tem velikanskem parku, jaz pa nisem opazil nobenega življenja. Še tega nisem opazil, da je sedel neznanec na drugi kraj klopi. Kdove kako dolgo me je gledal, preden se je primaknil bliže. Zavedel sem se šele, ko me je nenadoma udaril po stegnu.

Malo da se nisem ustrašil. Udarec pač ni bil močan, ali če bi mi bil padel list z drevesa na nos, bi bil vztrepetal.

Neznanec se je nasmehnil.

— He? Brez dela, kaj?

Prvi hip sem bil ves neumen. Čemu me izprašuje? Kaj hoče od mene? Spreletavali so me občutki kakor zločinca. Neznanec pa me je gledal tako, da sem se kmalu potolažil.

— Greenhorn, kaj? Iz starega kraja?

Četudi se mi je zdelo, da je v njegovih besedah ironija, mi je bilo vendar naenkrat prijetno, da se sploh kdo briga zame. Jezik se mi je razvezal, ves ponos mi je hipoma izpuhtel in potožil sem mu svoje gorjé.

— Seveda, taki ste vsi, se je nasmehal. Mislite, da stoji v Ameriki pred vsako hišo kdo, pa čaka, da pridete. Delo si je treba poiskati. Kdor ga ne išče, ga ne dobi.

— Saj bi ga iskal, sem odgovoril brez prave odločnosti; toda kje in kako? Kje naj dobim kaj, kar bi bilo zame?

Neznanec se je zasmehal na ves glas.

— Kar bi bilo zame! Pozna se Vam, da ste Evropejec. Za Vas je vse, s čimer si morete zaslužiti kruha. Kaj pa znate?

— Častnik sem bil.

— Aha! Pa mislite, da morate izbirati. Tako ne gre v Ameriki. Delo je delo; bolje je pomivati posodo, kakor stradati. Danes se vzame, kar se danes dobi; če je jutri kje kaj boljšega, se gre jutri na boljše. Človek je lahko danes natakar, jutri delavec v plavžu in čez mesec dni pridigar. Kdor hoče in kdor je kaj vreden, zna vse; kdor ne zna vsega, ne zna nič.

Ta logika me ni posebno prepričala, pač pa je znatno potlačila pogum, ki se mi je bil že začel dvigati.

— Če pa se nisem učil takih reči? sem vzdihnil. In nobenih izpričeval nimam.

— Izpričevala! je vzkliknil neznanec. Kajpada, saj prihajate iz Evrope. Da je le kaj zapisano! Ampak tukaj bi se Vam smejali, če bi hoteli, da naj papir priča namesto Vas. Da se niste učili, pa kar povejte delodajalcu. Ali pa kar ne hodite k nobenemu, če mu mislite povedati to. Komu je kaj mar, kaj da ste se učili! Dosti je, da znate, kar zahtevajo od Vas. In zakaj ne bi znali? V Evropi nisem vedel, kaj je v klobasah, tukaj pa sem jih delal.

— To je vse lepo, sem odgovoril, bolj zato, ker je čudak obmolnil nego s kakšnim posebnim namenom, ali kdo mi pove, da izdeluje klobase in da potrebuje moje sotrudištvo pri tem kulturnem delu?

— Slabo ste pripravljeni za Ameriko, prijatelj! Povem Vam torej, kar ve vsak delavec. Predvsem je treba zgodaj vstati, zelo zgodaj, preden izidejo jutranji listi. Če ste pri odpravi, kadar izdajo prvo številko, je že prepozno, zakaj takrat bo že sto drugih tam. Vi pa morate biti na mestu pred vsemi. Pa takoj morate pograbiti prvi list, bodisi da se stepete zanj; potem pogledajte brez zamude oglase, in če Vas kje iščejo, to se pravi, če je kje delo, katerega bi se kakorkoli upali lotiti, pohitite tja kakor blizzard, da boste zopet prvi na mestu. Pa poguma ne izgubite! Če ne bo sreče prvi dan, ponovite to drugi, tretji dan; enkrat Vas bodo že kje „nujno“ potrebovali...

Obupanemu človeku vrniti pogum je plemenito delo, za katero bi morale biti javne nagrade. Neznanelec je vstal in me zapustil, v moji duši pa je vstal mir in v ude se je vrnila moč. V velikanskem parku je bilo vse zeleno in sveže, od vode je pihljala prijetna sapa, ljudje so se izprehajali žarečih oči, po potih za jezdece je bilo živo; moje oči so zopet gledale to vrvenje in smrtne misli so izginile.

Spat nisem šel. Ob treh ponoči sem stal pred palačo „Worlda“. Pa že nisem bil sam. Vendar nas je bilo tedaj še malo. Preden so izdali list, se nas je nabrala velika skupščina. Več kakor tisoč se nas je gnetlo pred vrati in moj položaj ni bil posebno prijeten. Kajti od zadaj je vse pritiskalo in včasih mi je bilo, kakor da se moram zadušiti. Vztrajati pa sem moral; če bi bil hotel zbežati, ne bi bil mogel prodreti te goste stlačene množice.

Dve uri sem čakal, upal, na tihem preklinjal in včasih glasno zaklel. Naposled sem imel v roki funt papirja in pričel se je boj za izhod. Moja sreča je bila, da sem imel precej krepke pesti in nekaj osnovnih pojmov o boksanju. Tako sem čez četrto uro prišel na prosto — seveda bolj po zraku nego po tleh.

Gredeč sem razgrnil časopis in mrzlično prebiral inserte. Nisem vedel, če me bolj bole rebra ali hrbet, pa tudi nisem imel časa, da bi bil razmišljal o tem. Oglasov je bilo cele strani. Začetkoma me je spremljalo tiho upanje, da bo nemara razpisana kakšna boljša služba, ki bi bila meni primerna. To pa je kmalu minilo. Iskali so kemičarje, tehnike specialiste in delavce — delavce vseh strok. Ali zame ni bilo nič, nič. Saj vendar nisem mogel reči nikomur, da znam popravljati telefonske aparate ali pa delati umetno maslo. Prvo minuto bi se izkazala moja nespособnost.

Toda spomnil sem se na razgovor v parku. Za nekaj se moram odločiti, pa hitro, sicer me kdo preteče. Nekdo je iskal „zanesljivega človeka, ki zna samostojno izdelavati tobak za njuhanje. Plača je dobra, delo stalno.“ To bi se dalo nemara poizkusiti; treba bo le nekoliko predrznosti. Za njuhanje — to je drobljen tobak. Na kakšen način bo že mogoče izvedeti, kako se drobi. Poizkusimo!

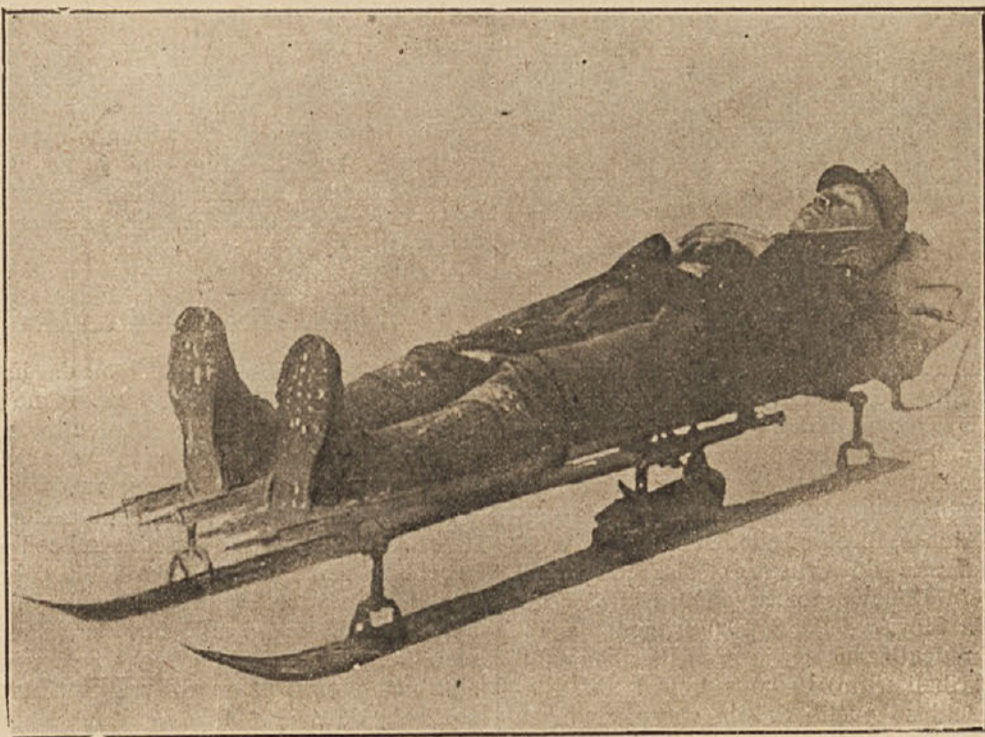
Minuta je minila, pa sem sedel na „elevatedu“ in se z nadcestno železnico odpeljal proti severu. V čakalnici mistra Browna, ki je fabriciral tobak za njuhanje, je bilo že okrog trideset mož. Bog vedi, kako so mogli priti pred mano tja; jaz nisem rešil te uganke, resnica pa je, da so bili tam.

Še ni minilo moje presenečenje, ko so se odprla vrata in iz šefove sobe je prišel ves potrtn mož, ki je bil očitno prišel z enakim namenom kakor jaz in je zdaj odhajal, kakor odidem najbrže tudi jaz. Drugi je vstopil v gospodarjevo svetišče in se kmalu vrnil kakor prvi. Tretji prav tako. (Dalje prihodnjic.)

Iz zgodovine igle, šivanke in sester.

Igla: šivanka, zaponka, igla pletenka, kvačka, varnostna zaponka, vlasnica, igla za klobuke, pretikalnica (Spicknadel) — same majhne, drobne stvarice, pa kako veliko ulogo igrajo v človeškem življenju, zlasti v ženskem svetu! Kako bi mogli pogrešati vse te različne igle?!

O zgodovini igle ni znanega nič natančnega. Vsekakor je skoraj toliko stara kakor človeški rod sam. Izumila jo je potreba. Vsak trn je naravna igla in gotovo je, da je človeku služil najprej trn kot igla; s takim trnom si je spenjal svojo raztrgano obleko, ki je bila takrat še iz listja, drevesne skorje ali živalske kože. Pozneje je napravil v trne luknjice in napeljal vanje rastlinska vlakna; tako so nastale prve šivanke. Severni narodi pa so uporabljali namesto trnja ribje kosti. Šele mnogo pozneje so sledile tem prvotnim šivankam razne kovinaste igle. Prav na tako priprost način si je napravil človek tudi igle drugih vrst. Pletenke in vlasnice so bile najprej lesene, pozneje so jih nadomestile kovinske.

Vojaške sanitetne vaje: Kako spravljajo na smučih, zvezanih v sani, ponesrečenega vojaka s sneznika v bolnišnico.

Dasi je igla jako neznantna, je vendar njena industrija velikansko razvita. Saj napravijo po tovarnah vsak dan na milijone igel. Ogromna poraba najrazličnejših igel daje kruha mnogo tisočim delavcem, ki najdejo zaslužka v tovarnah, kjer se izdelujejo te igle. — Včasih so bile igle jako drage. Danes so pa tako poceni, da se nam skoraj ne zdi vredno pripogniti se, ako vidimo iglo na tleh. Majhna je kupna cena igle, velikanska pa je njena uporabna vrednost. To vedo najbolje ceniti tam, kjer je dotlej še niso poznali. Ko je prinesel Kolumb v dotiko s prvotnimi prebivalci Amerike, so ti z veseljem dali čisto zlato za šivanke. In še danes je divjim narodom, ki so odrezani od sveta, šivanka ljubša in dražja kot zlato in biseri. Raziskovalci severnega tečaja poročajo, da so se čutile žene Eskimov silno počaščene in srečne, ako so jim podarili šivanko, ker baš one so znale ceniti ta dar, saj so uporabljale dotlej za šivanko ribjo kost.

Mi pa spoznamo uporabno ceno šivanke, zaponke, vlasnice posebno takrat, kadar je nimamo, a jo neobhodno potrebujemo. Kakšno razburjenje po vsej hiši, kakšen vihar, če se v naglici kaj raztrga, pa ni zaponke, ali ni šivanke pri rokah, da bi se narejena škoda urno zopet popravila! Veliko jezo, hude prepire, včasih morda celo pretepe more pov-

zročiti neznatna, malovredna šivanka, — ako je ni, pa bi morala biti.

Kako je prišla smotka v modo?

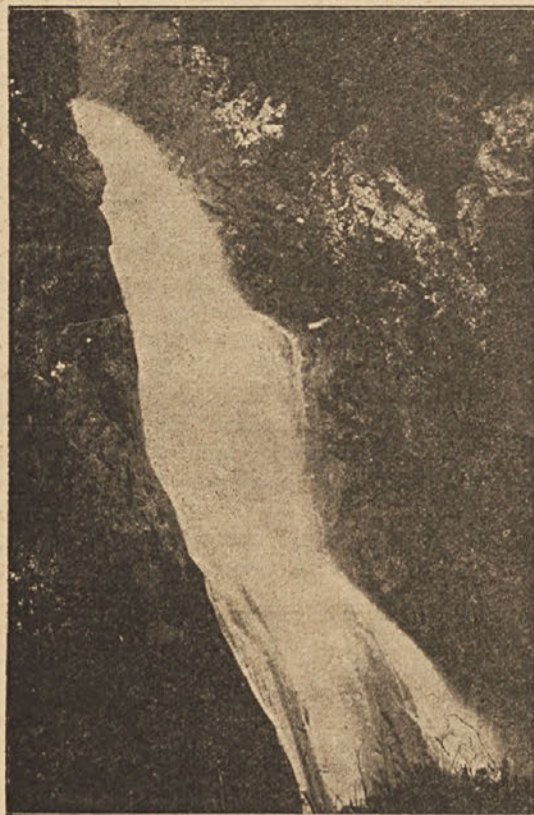
Nedavno se je raznesla vest, da slavi letos smotka ali cigara svojo stoto obletnico. Resnica pa je, da je smotka pred sto leti prišla v modo, a je mnogo starejša. Prvo vest o njej imamo že v 16. veku. Kolumb je videl Indijance, moške in ženske, ki so držali v ustih tleče zvito listje, čegar dim so vdihavali. Španski zgodovinar Gonzalo Fernandez de Oviedo y Valdez omenja smotko leta 1555 in poroča, da pušijo Indijanci pri svečunih sestankih 6 col dolge in prst debele snopiče nekega listja. Dim vlačijo v usta in ga puhajo skozi nosnice ali usta zopet ven. V Hamburgu je nastala prodajalnica in tvornica smotk l. 1788. V Hamburgu je bilo leta 1855. prepovedano na šetališčih pušiti zaradi dima, ki niso mogle prenašati dima. Zlasti dečkom je bilo prepovedano, kazati se javno s pipicami ali s smotko. Kant omenja smotko že l. 1798 v svoji antropologiji ter jo obsoja, češ da tobak draži živce, pa bodisi da ga

pušiš iz pipe ali njuhaš ali po načinu španskih dam pušiš v obliki smotke. No, do leta 1813. je bila smotka na Nemškem še dokaj neznana, a menda je postala baš tega leta modna. Prišla pa je tudi moda pušenja iz Francije. L. 1808. je bajé Napoleon pušil na lovu. Napoleonovi španski vojaki so zanesli tobak v Francijo iz Španije. Najbolj so pušili javno francoski gospodiči. Alfred de Musset, francoski pesnik, ki je bil vzornik elegantov, je seveda tudi pušil. Madame de Girardin piše l. 1823, da se gospodje na cesti ustavljajo in prosijo drug drugega ognja. Vsak gentleman mora taki prošnji ustreči. Marsikje je bila smotka prepovedana, ker so se bali, da zaneti požar. Tudi kaznovani so bili pušilci. A končno je smotka zmagala ter je danes glavni užitek duševno delavnih ljudi. Državam donaša tobak milijarde dohodkov in daje dela milijonom ljudi.

Aleksander Veliki — Slovan?

F. V. Sasinek je priobčil v 4. zvezku zbornika „Staroslovan“ razpravo, v kateri dokazuje, da je bil najslavnejši osvojevalec in vladar starega veka — Aleksander Veliki Slovan. Zgodovina ga imenuje le Makedonca ali kralja Makedoncev. Ker so Makedonci še dandanes Slovani, je mogel biti Aleksander

tudi slovanskega rodu. Titus Livius pripoveduje, da se je Aeneas po padcu Troje s Trojanci, ki so se zvali Veneti, izselil v Makedonijo; še starejši Herodot poroča, da so se Trojanci naselili pod imenom Eneti (Veneti) prav do

Pekel pri Borovnici: Drugi slap spomladi.
(Fot. A. Lebez).

Adrijanskega morja. Veneti so bili v historični dobi Slovani; v Italiji so bili priseljenci, v Makedoniji pa že pradačno. Zvali so jih Trake ter so živeli med Balkanom in Adrijo. Pomponius Mela (40 pred Kr.) piše, da so segali traški rodovi do Ilirov in bili razcepljeni v razna debla. Filip, kralj Makedoncev, je premagal Atence, Ilire in Lakedemonce, podvrnil sosede Trake do Črnega morja, prekoračil Balkan in Donavo ter ropal po Skitiji (Zah. Rusiji in Slovaškem). S 40.000 zaplenjenimi dečki in deklicami se je vračal, a napodili so ga Tribali (Srbi) in ga v boju ranili. Njegovi vojaki so pustili Srbom ves plen in se vrnili z ranjenim kraljem v Makedonijo. Ko

je ozdravil, je šel s sinom Aleksandrom nad Atence, kar dokazuje, da ni bil Grk; obenem je naročil Aristotelu, Makedoncu, ki je imel grško omiko, da je poučeval sina Aleksandra, kar je nov dokaz, da Aleksander ni bil Grk. Po Filipovi smrti je podvrnil Aleksander najprej Tribale (Srbe) in Trake ter Gete med Donavo in Karpati. Nato jo je mahnil proti Dariju, kralju Perzov. Njegova vojska je obstojala iz makedonskih Trakov, ki jim je dal svobodo. Grkov ni maral, ker so bili nezanesljivi verolomneži in jih je mrzil. Aleksander torej ni bil Grk, a tudi Rimljan ne, ker Balkan Rimljanov takrat še ni poznal. Bil je Trak, torej Slovan. Grško ime Aleksander je nastalo menda iz Aleša, Olega ali Saše. Ostal je zvest Slovan, ker je renegate sovražil in preganjal. Ime Trak je znano že Herodotu, ki piše, da so pod tem imenom razni rodovi. Grki so podvrtili Trakijo z Bizancem. Etimološko pomenja trak ali drak vojaka, nosilca oklepa; Traki so bili torej ljudje v oklepih, ki so zvali svoje vojnike „traci“ ali „draci“. Da „Trak“ ne pomenja Grka, sledi iz priimka grškega carja Maksimina Thraxa (236—238), ki je bil nizkega rodu, a so ga vojaki zaradi njegovega junaštva imenovali za kralja. Tudi Ovid je v Mali Scitiji (Dobrudži) spoznal traško in scitsko govorečo ter je končno ta dva jezika sam govoril. Ker nista bila romanska, sta mogla biti le slovanska. Grki so smatrali Trake za starodaven, avtohtonen narod, ki je imel svoj jezik in svoje običaje že od pamtljiveka. Sin tega naroda je bil Aleksander Veliki — torej Slovan. Zdaj imajo besedo drugi zgodovinarji.

Zakladi, izkopine in učitelji.

Večkrat čitamo ali slišimo, da je kmet, vinogradnik ali kopač našel zakopane dragotine, denarje, kosti, žare, kamenito, roženo, brončeno ali ilnato orodje in posodje. Navadno se take reči razbijejo, razdarujejo ali prav ceno razprodajo. To je po zakonu kaznivo. A dotičniki delajo tudi sami sebi škodo, ker bi za stare stvari lahko dobili dobro plačilo. Kar je v zemlji brez gospodarja, je napol last najditelja, napol last zemljiškega posestnika. Vsako najdbo se mora naznaniti okrajnemu glavarstvu ali vsaj županstvu, ki poskrbi, da se grobišča in druga skrivališča pravilno in brez škode odkrijejo. Najdene

stvari kupi država za najboljšo ceno, ki se razdeli pošteno med najditelja in zemljiškega posestnika. Ljudje bi večkrat zaslužili lep denar, če bi jih kdo poučil o znanstveni vrednosti izkopin. Marsikak izreden novc je

Pekel pri Borovnici: Drugi slap pozimi.
(Fot. A. Lebez.)

bil za ničevno ceno prodan zlatarju, ki je novc raztopil in s tem škodil znanosti. Skoro vse izkopine so za staro slovansko zgodovino največje vrednosti. Naj bi zato učitelji po ljudskih šolah že otroke opetovano opozarjali na važnost in vrednost izkopin! Koristili bodo s tem ljudstvu in vedi!

Potopljeno mesto Vineta.

Pesnik Aškerc je tudi napisal balado o potopljenem mestu Vineti, ki leži na dnu morja, še vedno krasno. Kje je ležalo in čegavo je bilo to nesrečno mesto, je dognal dr. Konrad Müller, ki je izdal pravkar veliko delo „Altgermanische Meeresherrschaft“ v Gothi. Dr. Müller trdi, da je bila Vineta veliko in bogato trgovsko mesto na ustju reke Odre in prav ob Vzhodnem morju. Zvalo pa se je — trdi dr. Müller — Jumneta. L. 1075. je še stalo. Stanovalci so bili Slovani, Grki in razni barbari. Meščanstvo je bilo pošteno, bogato in gostoljubno. Danski kralj Niels pa je mesto okoli l. 1115. porušil in nato ga je poplavelo in pokrilo še morje. Vineta ali Jumneta je ležala ondi, kjer leži danes vas Loddin pri Koserowu. Rokav Odre se imenuje Svine. „Vin“ pomenja mejo, Vineta torej mesto na meji. Žunković trdi v „Staroslovanu“ (zvezek 4.), da se je mesto zvalo bržčas res Vineta ter da je Jumneta le zmota čitatelja starih virov. Zanimivo je predvsem, da piše historik Adam von Bremen že l. 1075. o Jumni, da stanujejo

Velika vojaška smučka tekma v Bohinju 15. februarja t. l.

v njej Slovani, Grki in barbari, ki so ajdje, zelo uslužni, nramni, gostoljubni in bogati trgovci. Slovanski kronist Helmold pa piše l. 1170, da „nekdaj slavne“ Jumnete ni več.

Pekel pri Borovnici: Tretji slap pozimi.
(Fot. A. Lebez).

Naše slike.

Banket ameriškanih bogatašev. V Ameriki je bogat šele oni, ki premore več milijonov. A milijonarjev je ondi več, kakor v Evropi takih, ki imajo čistih 500.000 K. Vendar so evropski bogataši, dasi stokrat revnejši, stokrat ošabnejši. Ameriškani milijonarji imajo tudi več dovtipa ko evropski tovariši in zabave ameriškanih bogatašev so vsaj originalne, dasi prav tako neumne, kakor evropske. V Cincinnatiju je neki milijonar kandidiral v občinski svet. Ker se v Ameriki pri vsaki priliki stavijo velike svote, je tudi ta kandidat stavil s prijatelji, da bo izvoljen, čeprav mu še toliko nagajajo in nasproti agitirajo. Misliti si moremo, koliko je stala volilna borba milijonarja proti milijonarjem. Toda volilci so se smejali, ker so dobro zaslužili. Seveda je kandidat propal in s tem svojo stavo izgubil. Stava pa je bila: kdor izgubi, priredi in plača banket, kakršnega še ni bilo v Ameriki. Propali kandidat milijonar je najel veliko zimsko plavarno najelegančnejšega hotela. Obednica je bila na sredi bazena. Voda je bila topla, ker so jo grelj ves čas. Seveda je bila plavarna najrazkošneje okrašena. Natakariji so dovažali izbrane jedi in pijače na čolničkih; orkester je bil skrit v oblačilnicah ter je sviral neviden. Nastopale so naj-

lepše plesalke in pevke. Vsi gostje moškega in ženskega spola ter plesalke in pevke pa so morali biti oblečeni v — kopalnih oblekah. Med banketom so gostje skakali v vodo, plavali in se potapljali, nato pa zopet pili in jedli dalje ter poslušali in gledali lepe umetnice. V plavarni je bilo, dasi sredi hude zime, vroče, kakor v najhujšem poletju ob morju. Edini zamorski natakariji so imeli na sebi frak in lak. Ker so milijonarji večinoma starejši možje, so bili starčki v večini; zato pa so morale biti vse ženske mlade, vesele in zabavne. Ti milijonarji pa niso pomislili, da se med njihovo glupo zabavo joka na milijone lačnih, zmrzujočih in bolnih sirot in beračev, ki bi jim mogli za ceno, ki jo je veljal banket, otrepi solze in jim dati v topli sobi vsaj kosce tečnega kruha. Taki banketi le izzivajo siromake in obupance, ki sovražijo brezsrčne bogataše še tem besneje.

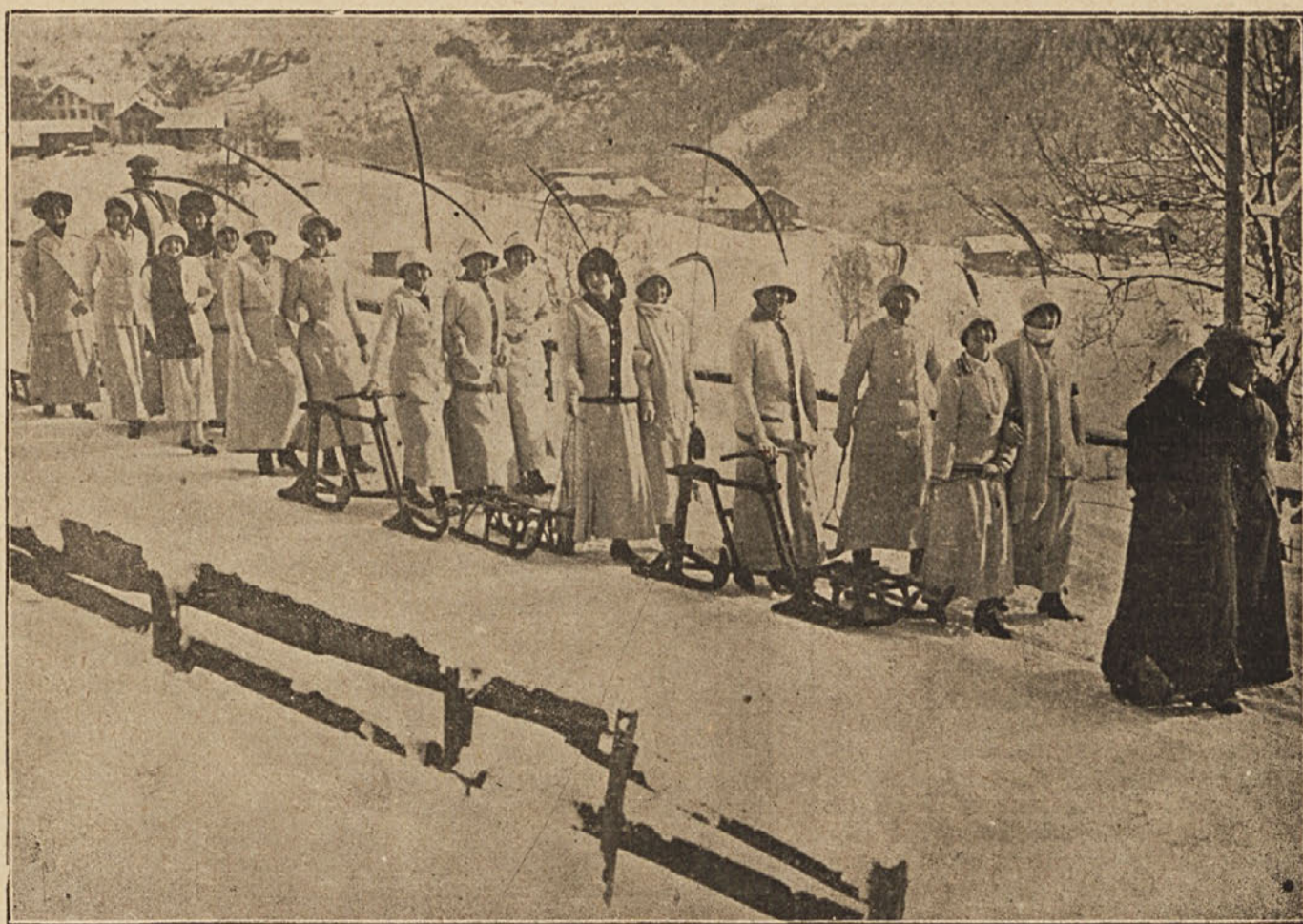
Zimski šport med vojaštvom. Vojna uprava je uvedla tudi zimski šport za utrjenje vojaštva, ki naj bi bilo spretno, vztrajno in urno tudi pri prekoračenju zasneženih hribov in ledenikov. Goji se torej smučanje tudi med vojaki pod vodstvom spretnih športnikov častnikov in podčastnikov. V vseh kadetnih šolah se morajo vaditi bodoči častniki zimskih športov, zlasti pa smučanja. Vojaštvo smuča v oddelkih in jemlje seboj vso opremo, orožje, celo brzostrelne topiče, da se vadi za slučaj vojne v goratih krajih. V Boh. Bistrici se je vršila 15. februarja velika smučska tekma vojakov in civilistov. K oficirski tekmi se je prijavilo 14 častnikov, k patroljski tekmi moštva pa 19 patrolj 17. pešpolka iz Celovca, 19. pešpolka iz Tolmina, 27. pešpolka iz Ljubljane, gorskega topniškega polka št. 3 iz Beljaka, 4. domobranskega polka iz Celovca in 27. domačega polka iz Gorice in Ljubljane. Za civilno smučsko tekmo se je prijavilo 11 tekmovalcev z Reke, Mojstrane, Trsta, Jesenic in iz Ljubljane. Med častniki je bil prvi zmagalec poročnik Šešerko; med patroljami (vsaka po 3 možje) je bila prva

ona gorskega topniškega polka št. 3. iz Beljaka; med civilisti je zmagal znani smučski športnik g. Badiura iz Ljubljane.

Pekel pri Borovnici: Tretji slap spomladi.
(Fot. A. Lebez).

Sankaška tekma v Boh. Bistrici. Dne 8. t. m. se je ob najkrasnejšem zimskem dnevu vršila velika sankška tekma na 1200 m dolgem sankališču „Belvedere“. Udeležba je bila zelo velika. Došli so najboljši sankšči Kranjske, Primorske in iz Trsta. Pri tekmi za prvenstvo je zmagal g. Janko Skale iz Ljubljane, pri damski tekmi gdč. Mici Boeche iz Trsta, pri tekmi Primorcev pa g. Ivan Bevc iz Trsta. Pri tekmi na dvosedežnih sankah sta zmagala g. Janko Skale in gdč. Staša Bežekova.

Zimski šport v švicarskih dekliskih penzjonatih: Gospodične hodijo pod vodstvom učiteljic smučat in sankat.
(Opozarjamo na posebnovrstne sanke!)

Obširneje so o tej tekmi, ki jo je priredila deželna Zveza prometnih društev v Ljubljani, že poročali naši dnevniki. Izvršila se je brez nezgode. Pokrovitelj zimskih športnih prireditev v Bohinju je gosp. dvorni svetnik Aleksander Galambos, ravnatelj državnih železnic v Trstu.

Sankaška tekma v Bohinju. Bistrici dne 8. feb. t. l.: Med damsko tekmo. Ravnatelj državnih železnic dvorni svetnik Aleksander Galambos, pokrovitelj zimskih športnih prireditev v Bohinju. (Fot. Fr. Grabietz v Ljubljani).

Pevsko društvo v Št. Pavlu-Preboldu na Sp. Štajerskem ima izboren moški zbor, dasi so njegovi člani skromni možje. Lani so nastopili na Švabovem večeru in želi burno pohvalo. „Vsako mesto bi bilo lahko ponosno, da ima tako izvežban pevski zbor, kakor Št. Pavel, savinska vas,“ to so bile besede ravnatelja Glasbene Matice, gosp. prof. Hubada, na Švabovem večeru v Celju.

Slapovi v Peklu pri Borovnici. Pol-drugo uro od Borovnice so krasni slapovi, ki niso nikogar last in so še neizrabljeni. Slapovi padajo po strminah Vinivrh, čez katere skače Borovnišnica. Svet, po katerem padajo, je pa last nekaterih posestnikov. Te slapove je hotel izrabiti tovarnar Jos. Lenarčič z Vrhniške, ki je hotel pred kakimi 8 leti napraviti v Peklu električno centralo. Načrt se ni izvršil. Romantična pokrajina je krasna. Pekel ima čim dalje več obiskovalcev, posebno ob času, ko v obilni množini cvete „Kranjska prvenčica“ („Primula Carniolica“) in „Rododendron“. Slikoviti slap II. je približno 18–20 m visok, slap III. je nekoliko manjši, najlepši je slap IV., ki je največji. Prva sta se zanimala za „Pekel“ dr. J. C. Oblak in umrlj jurist Anton Majaron iz Borovnice. Prav rad je zahajal v „Pekel“ umrlj borovniški nadučitelj Franc Papler, ki ga je opeval s sledečo pesmico:

Peklenski ogenj tu ne peče,
nebeški le se širi hlad,
po slapih hitra voda teče,
po grlih naših — trte sad.

„Planinski Vestnik“ iz l. 1911. je podal obširnejši opis Pekla iz peresa Antona Lebeza v Borovnici.

Nizza (Nica). Najmodernejša, pa tudi najslavitejša kopališča v Evropi je v sedanjih predpustnih dobi zbirališča milijonarjev in plemstva. Nikjer se ne praznuje karneval tako sijajno kakor v Nici: velikanski izprevodi mask na ulicah, cele vojske z rožami in konfetijem se prirejajo na avtomobilih in ekvipažah, v katerih sede krasne dame in njih kavalirji. Vsa mondenska družba francoske rivijere prihiti na pustni torek v Nico, da prisostvuje izprevodu „Princa Karnevala XXXIII.“ V vseh gleda-

liških in varijetjih se vrše slavnosti. Naša slika nam kaže palačo „de la Jetée“, ki je ena glavnih nočnih zbirališč. V tej palači se nahaja gledališče punčk (Puppettheater), dvorana za koncerte, balete in varijete, vaudeville, operetno gledališče, velikanska restavracija in kavarna. Po dnevi se

vrše na verandi, ki ima veličasten razgled po morju, koncerti, ki imajo zelo visoko vstopnino.

Razne vesti.

Josip Stritar. 6. marca t. l. dopolnila naš častitljivi oče slovenskega slovstva svoje 78. leto. V prihodnji številki našega lista prinesemo najnovejšo njegovo sliko in pa spis iz peresa znanega našega sotrudnika o Stritarju s celo novimi motivi, ki bodo temeljnega pomena za spoznavanje našega klasika. — Kdor še ni naš naročnik, ali ki želi po več iztisov „Stritarjeve številke“, naj vpošlje nujno 20 h za izvod navadne izdaje, za fino izdajo pa 40 h za izvod na upravištvo „Slov. Ilustrovanega Tednika“.

Borba otrok nadvojvode Ernsta.

Od leta 1858. je hodil po ljubljanskih ulicah lep, visok, črnolas mož velikih brk in

lepe, vitke postave. Ljubljancanke so bile vse zaljubljene v tega moža. Stanoval je v poslopju, ki je stalo na prostoru bivšega Kato-liškega doma na Auerspergovem trgu; stari ljudje pravijo še danes gostilni, ki je v tej hiši, „pri princu“. Ta mladi mož je bil namreč nadvojvoda Ernst, brat lani umrlega nadvojvode Rainerja in stric našega cesarja. Leta 1858. se je poročil nadvojvoda Ernst v ljubljanski frančiškanski cerkvi pri zaprtih durih z vdovo nekega lekarnarja, Lavro pl. Skubitzevo. Poročil ju je bil ljubljanski vojaški kaplan Jožef Zamejec. Priči sta bili najmlajši brat nadvojvode Ernsta in pa njegov sluga. V poročno knjigo so vpisali nadvojvodovo soprogo za baronico Wallurg. L. 1865. pa je umrla baronica Wallburg. Nadvojvoda Ernst je dal svoje otroke v razne zavode, kjer so imeli povsod prednost pred drugimi gojenci. Pet ali šest let po ženini smrti pa se je razmerje nadvojvode Ernsta do svojih otrok docela izpremenilo, bržčas na pritisk sorodnikov nadvojvodovih. Otroke so pošiljali iz ene oskrbe v drugo. Te oskrbe pa so bile take, da se je mlajši sin nadvojvode ustrelil. najstarejša hči, ki je morala nekemu pisarju opravljati najnižja dela, je telesno in duševno tako oslabela, da ima vse življenje uničeno. Nadvojvoda Ernst so stavili na predlog njegovega brata l. 1872. pod kurateljo; živeti je moral v Arco. Odslej je zopet včasih videl svoje otroke in jim je tudi dopisoval. L. 1899. pa je umrl. Zapustil je tri otroke, dve hčeri in enega sina; eden pa se je že prej ustrelil. Po očetovi smrti se je ga. pl. Simičeva, soproga c. in kr. majorja, na vse načine trudila, da bi pripoznala njej, sestri in bratu, da so zakonski potomci nadvojvode Ernsta, ki je ostavil ogromno premoženje. Sin nadvojvode, baron Ernst Wallburg, ki je moral zaradi dolgov zapustiti vojaško službo, se je resno trudil, da bi pošteno preživel sebe in svoje otroke. Bil je natak v budimpeštanski kavarni, potem se je preživljal s prepisovanjem not, nato je bil konduktor pri cestni železnici. Vršila so se razna pogajanja in razprave; končno so ponudili otrokom 400.000 K odpravnine. Otroci pa je niso sprejeli; dasi so živeli v najhujši bedi, ker znaša očetova zapuščina 60 krat več; zato so zahtevali 12 in pol milijona. Vse pravde, ki jih je vodila doslej ga. pl. Simičeva, so bile brez uspeha. Sicer je pisal nadvojvoda Ernst šest tednov pred svojo smrtjo pismo, v katerem naglašala, da v svoji oporoki ni pozabil svojih otrok. A vse to ni nič izdalo, ker so nadvojvodovi sorodniki trdili, da je pismo ponarejeno. V vojaški matriki ljubljanske garnizije pa je iztrgan 36. list, baš isti list, na katerem je bila

Sankaška tekma v Bohinju. Bistrici dne 8. febr. t. l. Zmagalec za prvenstvo, gosp. Janko Skale iz Ljubljane (na ramah) v krogu drugih tekmovalcev, zmagovalk in zmagovalcev. (Fot. Fr. Grabietz v Ljubljani).

vpisana poroka nadvojvode Ernsta. Tudi druge važne listine so izginile ali so potvorjene. Najhujši udarec za otroke je bil, ko so jim pri sodišču pokazali dokument, s katerim se odreka nadvojvoda Ernst vsemu svojemu premoženju v prid svojemu bratu nadvojvodi Rainerju. Wallburgovi pa so zastopali stališče avstrijskega zakonika, po katerem se nihče ne more popolnoma odreči svojemu premoženju, ako ima otroke, ampak le polovici premoženja. Dalje so izrekli tudi, da je listina sploh neveljavna, ker jo je podpisal nadvoj-

$$\text{N. pr.: } 37 \times 3 = 111, 1 + 1 + 1 = 3.$$

$$37 \times 6 = 222, 2 + 2 + 2 = 6.$$

Zanimivo je tudi sledeče: Ako množimo številčno vrsto 12345679 (8 ne!) z 9, dobimo za produkt 9 enot, torej 11111111, ako pa z 2×9 , dobimo zopet 9 dvojk = 22222222. Franaoski matematik Moirau je odkril še nekaj posebnega v številki 9. Ako beremo dvestno število obratno in odštejemo manjše od večjega, je diferenca navadno število 9, ali pa dvojno, trojno itd. število 9. N. pr. 12, obrnjeno 21, manjše odšteto od večjega,

ovsa za 21%, ječmena za 62%, koruze za 45%. Poprečno je v tej dobi letna produkcija ruske zemlje na teh pridelkih znašala 622 milijonov meterskih centov in se pomnožila za 23%. Pridelek krompirja se je pomnožil za tretjino in znaša blizu 330 milijonov meterskih stotov; pridelek sladkorne pese se je pomnožil za 42% in podobno je z ostalimi kmečkimi pridelki. Izvoz ruskih kmečkih pridelkov se je pomnožil v tej dobi za 94% in je zanje skupila Rusija dosti nad eno milijardo več kakor 14 let poprej. Tekom zad-

Sankaška tekma v Bohinj. Bistrici dne 8. febr. t. l. Sankalke tekmovalke (od leve na desno): ga. Majijanica Malenškova, gdč. Staša Bežekova (II. darilo 1913), gdč. Cilka Bergantova (I. darilo 1912), gdč. Julka Vovkova. (Fot. Fr. Grabietz, Ljubljana).

Sankaška tekma v Bohinj. Bistrici dne 8. febr. t. l. Zmagalka v letošnji damski tekmi, gdč. Mici Bocchejeva iz Trsta (I. darilo) in zmagalec v tekmi Primorcev, g. Iv. Bevc (I. darilo). (Fot. Fr. Grabietz, Ljubljana).

voda Ernst, ko je bil že pod kuratelo. Hči nadvojvode Ernsta, ga. pl. majorka Simičeva, se bori že skoraj 20 let za svoje pravice. Zadnja razprava na Dunaju je bila v toliko uspešna, ker je sodnik jasno izrekel, da se jej je posrečilo dokazati, da je prava hči nadvojvode Ernsta. Ali ji bo to kaj koristilo, kdo ve! Za naš dvor je ta afera vsekakor zelo sitna.

Posebnosti števil. Da igrajo številke 3, 7, 9 itd. precejšnjo vlogo v narodnih pesmih, pravljicah in pripovedkah in da jih obdaja nekaj skrivnostnega, je znano. Že marsikatera misleča glava se je pečala s temi zagonetnimi števili in našla marsikaj zanimivega. Filozof Fontenelle (rojen 11. febr. 1657, umrl 9. jan. 1777), ki je dosegel visoko starost 99 let, je našel te-le posebnosti št. 9. Kakor dá 2×9 produkt 18, tako da produkt ločen $(1 + 8)$ in seštet zopet 9. In to je v vsakem slučaju: $3 \times 9 = 27 \dots 2 + 7 = 9$. Naj poizkusi bralec dalje! Naj omenim tu še posebnosti števila 37, ki jih je razkril Fontenelle. Ako množimo to število s števili 3, 6, 9, 12, 15, 18, 21, 24, 27, dobimo za produkt število, ki da seštet zopet multiplikator za vsoto.

ostane 9. 25, obrnjeno 52, razlika 27, torej 3×9 . Ravnotako je, če je obrnjeno število manjše. $83 - 38 = 45$ ali 5, 9. Ista posebnost se kaže pri kvadriranih in kubiranih številih. $12^2 = 144$, obrnjeno $21^2 = 441$ in razlika obeh kvadratov $297 = 33 \times 9$. Nekaj čudnega je tudi, da dasta števili 144 in 441 ločeni, torej $1 + 4 + 4 = 4 + 4 + 1$, zopet 9. — $12^3 (12 \times 12 \times 12)$ dá 1278. Obratno 21^3 pa dá 9261. Razlika obeh števil znaša 7433, ki je zopet deljiva z 9, torej 837×9 . Oba kuba ločena $1 + 7 + 2 + 8 = 9 + 2 + 6 + 1$ dasta zopet $18 = 2 \times 9$.

Slovani naraščajo. Kdor čita nemške liste, mora misliti, da poje Slovanom že mrtvaški zvonec. A velik strah rodi vselej ogromno laž. Francija je posodila Rusiji milijarde denarja. Da se prepriča, kako se francoski denar v Rusiji uporablja, je poslala francoska vlada znamenitega znanstvenika in glavnega urednika lista „Economiste europeen“ Edmonda Theryja, da preštudira ruske gospodarske, kulturne in življenske razmere. Thery je svoje študije objavil v knjigi in poročila: V Rusiji se je pridobivanje žita v času od 1898—1912 dvignilo za 34%,

njih 12 se je produkcija premoga, železa, jekla in svinca podvojila. V vseh industrijah je velikanski napredek. Za šolstvo je porabila Rusija v dobi od 1898—1902 na leto 85 milijonov; l. 1912 pa je izdala za šolstvo 312 milijonov. Ogromno ruske zemlje je še neobdelane in mnoge rudnikov nedotaknjenih. Od l. 1900—12 se je pomnožilo prebivalstvo Francije za 2%, Italije za 9%, Angleške za 10%, Avstro-Ogrske za 15%, Nemčije za 16%, prebivalstvo Rusije pa za celih 26%. Danes šteje Rusija 175 milijonov oseb. Če se bo množila ko doslej, bo štela l. 1924 že 216, l. 1936 že 272 in l. 1948 že 344 milijonov ljudi, t. j. nekaj milijonov več, ko vsa ostala Evropa skupaj. Slovani vstajamo, zato je drugih strah.

Najvišje sodišče o koristi sokolske telovadbe. V Vyškovu na Moravskem je dovolila mestna občina tamošnjemu Sokolu subvencijo 15.000 K za zgradbo sokolane iz razloga, da telovadi pri Sokolu mnogo šolske in obrtne mladine. Med meščani pa se je našlo nekaj ljudi — med temi celo neki zdravnik — ki so vložili priziv proti tej subvenciji. Priziv pa je bil odbit. Nato so vložili priziv na naj-

višje sodišče na Dunaju, ki je sklep občinskega sveta v Vyškovu odobril in priziv zavrnil, češ, da je občina storila le svojo dolžnost, ker se briga za javno zdravstvo in telesno vzgojo mladine. Ker je gimnastika obvezen šolski predmet, je dovoljena subvencija hkratu povsem v duhu vladnih želj. To odločbo zaradi Sokola v Vyškovu si je treba zapomniti.

„Szent Istvan“. (Glej št. 7. našega lista!) Dne 17. januarja so spustili ta velebrod v morje na Reki. Ladja je 151 m dolga, 27,3 m široka, pod vodo je 8,2 m, težka je 20.300 ton in bo imela 25.000 konjskih sil. Ta brod bo imel 4 topne stolpe, vsak stolp po 3 tope, skupaj 12 topov po 30,5 cm, in 12 baterijskih topov po 15 cm in 18,7 cm in 2 topa po 4,7 cm. Ena krogla iz velikega topa tehta 450 kg in patrona s smodnikom 138,5 kg ter strelja v daljavo 15–16 km. Cev velikega topa je 13,725 m dolga in tehta 54.300 kg. Na njem je električna centrala in parno kopališče, pekarna, kuhinja itd. — Moštva šteje okroglo 1100 mož.

„Sokol“. V Žunkovičevem zborniku za staroslovanski jezik, zgodovino in kulturo, čitamo, da ne pomenja ime telovadnih društev „Sokol“ tiča, nego mladeniča-borca. V tej zmoti imajo „Sokoli“ zdaj tiča sokola na zastavah, čepicah in drugod. Toda v staroslovanskem jeziku in v staroruskih narodnih pesmih pomeni sokol le mladega, krepkega, bojevitiga moža, včasih tudi utrjeno mesto, trdnjavo ali sploh ogrado. V ruskih narodnih najstarejših pesmih se imenujejo mladi donski kazaki vedno sokoli, dasi niso bili telovadci, nego borci na konjih. (Več glej „Staroslovan“ zvezek 2.)

Tudi brke — nemške. Poveljnik general gardnega kora v Berlinu, pl. Plettenberg, je izdal prepoved: Podčastnikom in moštvu je prepovedano, nositi angleške, kratko pristrižene brke, ker taki brki se za pruske vojake ne spodobijo in so nasprotni nemškemu značaju. Oficirjev prepoved ne omenja. Torej angleška (germanska) noša brkov ni pruska. Urnebesna je zabitost Prusov! Zato pa so toli domišljavi. Naj nosijo torej Prusi le brke à la „Es ist erreicht!“

Novo jugoslovansko deželno gledališče. V Sarajevu se otvori novo srbohrvaško deželno narodno gledališče. Ravnatelj mu bo hrvaški igravec Marković. Dežela bo dajala na leto 35.000 K podpore. Tako dobi tudi Bosna-Hercegovina svoje narodno gledališče,

ki ga podpre dežela prav izdatno. V Ljubljani poginja slovensko gledališče, ker je dežela pred osmimi leti vsakršno deželno podporo ustavila, a ga mesto Ljubljana ne more samo vzdrževati več na višini, ki jo zahteva

zato je živela v mladosti na Valaškem. Imata dva otroka: 5-letno princeso Marijo Eleonoro in 8-mesečnega princa Karla Viktorja.

Zanimiva novost na ameriških železnicah. V Ameriki in tudi že v Evropi imajo

Pevsko društvo v Št. Pavlu pri Preboldu, ki se je odlikovalo na Švabovem večeru. (Fot. W. Fodermayer v Žalcu).

publika. Ravnatelj Mihajlo Marković hoče začeti s predstavami že meseca sept. in pridobiti tudi igralke in igralce iz Zagreba in Osijeka. Predstave se bodo začasno vršile v sarajevskem Društvenem domu, kjer se dvorana preuredi in napravijo oder ter lože.

Kralj Viljem I. albanski. O tem največjem vladarju poročajo, da izhaja iz obitelji gospodov Runkelskih, ki se omenjajo v zgodovini prvič l. 1626. Torej zelo staro plemstvo ob Renu! Viljem je drugorojeni sin kneza Wieda in je 38 let star, zelo velik in sila močan. Z eno roko more držati kvišku odraslega človeka. Albancem bo torej imponiral vsaj s svojo pestjo. V pruski armadi je bil major pri gardi, kjer so le najdaljši vojaki. Nekaj časa je bil v pruskem generalnem štabu. Njegova soproga Zofija, iz knežjega rodu Schönburg-Waldenburg, je stara 27 let, zelo drobna, bajé krasotica in vneta za umetnost, zlasti za glasbo. Njena mati je bila Romunka,

nekatero železnice narejene posebne razgledne vozove, katerih gornji del je skoraj ves steklen. Iz teh vozov je prekrasen razgled. Sedaj pa so dobile železnice v Ameriki zopet zanimivo novost. V Chicagu so napravili pri železnicah poseben razgleden zadnji vagon, ki je uporaben samo ponoči. Na ploščadi tega vagona je obešena električna svetilka, ki sveti za štiri milijone sveč ter razsvetljuje več milj naokrog vso železniško progo. Ker vozi ta železnica kakih 100 milj ob Misisipiju, razsvetljuje električna luč vse pokrajine ob reki in podaja potnikom krasen pogled in užitek, tako da radi ostavljajo spalne vozove ter hite vsi v zadnji razgledni vagon.

Nobelovo nagrado za šolo. Indijski pesnik Rabindranath Tagore, ki je dobil letos Nobelovo nagrado, je daroval vse te mnogoštevilne tisočake za šolo posebne vrste. Ta šola se imenuje „Santineketan“, t. j. dom miru. Pred pol stoletjem si je postavil pesnikov oče

Mohamedanci v Carigradu molijo pred otvoritvijo prve električne železnice. Na tiru so zaklali dva ovna kot žrtvi za srečno vožnjo.

pri Bolpuru med Delhio in Kalkuto za svoja mistična razglabljanja veliko hišo v prekrasnem gaju; daleč naokrog pa so cvetoče poljane. L. 1901 pa je izpremenil njegov sin to lepo posestvo v pravo republikansko šolo, ki je docela neodvisna od angleške vlade. Tu stanujejo vsi gojenci šole in učitelji. Služabnikov ni na tej šoli, nego morajo delati učenci vse sami. Učitelji izberejo izmed sebe vodjo, a šola ima svoje posebno sodišče, ki razsoja po zakonih, sestavljenih od šole same.

350 let po Galilejevem rojstvu veda in umetnost še vedno nista svobodni. Dne 15. februarja 1564 je bil v Pisi v Italiji rojen Galileo Galilei kot sin florentinskega plemiča. Galilei je postal za vse čase slaven in velezaslužen raziskovalec narave in njenih zakonov. Njegovi spisi o prostem padu, o vrtenju zemlje, o vsemirju in nihalu, njegove tehnične iznajdbe, so odprli človeštvu nov, neznan svet. Nadaljeval in popolnil je nauke Kopernikove, zato pa je bil preganjan, mučen, zaprt v ječi ter zasramovan kakor grešnik in norec. Umril je v ječi 8. jan. 1642, in šele 40 let pozneje so mu smeli učenjaki postaviti spomenik, a brez napisa. Te dni so slavili naravoslovci 80 letnico življenja Ernesta Haeckela, učenjaka svetovne slave, a preganjanega kakor Galilei. Haeckel je bil rojen leta 1834. v Potsdamu. Bil je zdravnik in vseučiliški profesor v Jeni ter nadaljevalec Darwinovih naukov. Njegova zoološka in biološka znanstvena dela bodo človeštvu vedno važna. Tudi Haeckela so preganjali, psovali in smešili; mučiti in vreči v ječo ga niso mogli več, kar je marsikom zelo žal. Pred 350 leti bi ga bili gotovo na grmadi sežgali. No, svobode veda in umetnost še dandanes ne uživata.

Ljudje-prežvekovalci. Dr. pl. Gulat-Wellenburg poroča v zdravniškem zborniku, da imajo nekateri ljudje želodce, ki so podobni onim, ki so lastni živalskim prežvekovalcem. Oktobra meseca l. 1913. je preiskoval nekega moža, ki je mogel požirati žive žabe in ribe, gumijske rokavice, zvitke papirja in tila i. dr. ter je vse te predmete zopet izbruhnil brez bolečin. Večkrat izginejo biseri ali zlati predmeti brez sledu, ker jih tatovi požro in na varnem zopet izbljujejo. Tak človek ima navadno želodec poln vode. Jé le zvečer; čez dan pije le vodo, da morejo požrte stvari v želodcu plavati. Tudi sleparski špiritisti se okoriščajo s takovrstnimi želodci za najefektnjše trike.

Izgube Srbov in Bolgarov v minuli vojni. V srbski skupštini je sporočila srbska vlada, da je imela Srbija v obeh vojnah 22.460 mož mrtvih (ubitih in zaradi epidemije umrlih) ter 3083 invalidov. Bolgari so imeli 44.313 mož mrtvih in nad 10.000 invalidov. Ker je bila bolgarska sanitetna uprava in priprava zelo slaba, so imeli Bolgari več žrtev. Izkušnja iz vojn na Balkanu uči, da je saniteta važnejša, kakor se je doslej mislilo. Brez zadostne prehrane in vzorne sanitete mora biti poražena tudi najboljša vojska.

Lepe roke so dar narave. Vendar pa se da marsikaj olupšati in korigirati s skrbno gojitvijo. Raskave, nečedne roke in pa umazani, črni, slabo ostriženi nohtovi so nekaj groznega tudi za tako žensko; ki sama dela v gospodinjstvu. Ni treba, da ženska v hiši, v kuhinji ničesar ne dela, treba le malo paziti in že pred delom skrbeti za roke. Seveda, če lupiš dan na dan krompir, sadje, če grabiš premog z rokami, pomivaš črne, sajaste lonce, potem ne moreš imeti lepih rok. Dobro je dlani pred delom, ki škoduje rokam, namazati z lanolinom, ali glicerinom, katerega zmesaj takole: 3 dele vode, 1 del finega špiritita in 5 gramov liquor kali kaustiči iz lekarne. Sajaste lonce lahko odrgneš najprej s časopisnim papirjem ali z ostro krtačo, ki ima držaj, potem jih šele umij in oplakni. Duh čebule, česna, petroleja odpraviš iz rok, ako

jih koplješ 5 minut v mlačni vodi, kateri primešaj 1—2 žlici gorčičnega praška (Senfpulver). Za nohte pa moraš imeti seveda posebno krtačico. Rudečica rok izgine, če jih večkrat umivaš v glicerinovi vodi z milom. Tudi umivanje ozir. obkladki čistega špiritita ali Eau de Cologne so priporočljivi. To tudi zabranjuje potenje rok. Lepih rok ne more imeti vsak; vsakdo pa ima lahko snažne, skrbno gojene roke.

Angleži zatvorili vseučilišče v Kairu. Zgodil se je kulturni škandal: angleška vlada je črtala državno podporo 2000 egiptskih funtov za vseučilišče v Kahiri, ki je zbuvalo najlepše nade. Imelo je 297 slušateljev, med temi 227 Egiptčanov. Ostali so bili Lahijci, Tatarji, Francozi, Angleži, Indijci, Avstrijci i. dr.; poštverji je bilo 223 moslimov, 44 kristjanov

in 20 židov. Angleži se boje kultiviranih Egiptčanov, ker so hujši kritiki ko neizobraženci. Za bogato Anglijo je to sramota.

Največ psov imajo na Francoskem, namreč nad 3 milijone; na Nemškem jih je nad 1.400.000, na Angleškem 1.100.000 in na Švedskem 530.000. Statistik je svetoval Francozom, naj nujno poskrbe, da dobe manje psov, a več — otrok.

Tiskovna pomota se nam je vrnila na str. 10. v 8. šte. v vabilu na naročbo. Povsod, kjer stoji letnica 1913, bi morala stati letnica 1914. To je gotovo opazil itak že vsakdo, vendar popravljamo to pomoto, da ne bo kake zmede. Roman „Izgovor krivca“ se je začel v 8. številki 1914., ne pa že lani, kar vidi vsak čitatelj sam.

Najelegantnejše predpustno zabavišče v Evropi: Nica, kjer se shajajo milijonarji in umetniki vsega sveta.

EMIL GABORIO:

1. nadaljevanje.

Izgovor krivca

„Mislim da!“ Stari me je okradel tako-rekoč. In v svoji oporoki se je še upal trditi, da je ravnal tako le v moj lastni prid. Hotel me je napotiti k redu in varčnosti in me obvarovati neumnosti, ki jih počenjajo mladi ljudje. Od petindvajsetega do petinštiridesetega leta sem si očital vsak sold, ki sem ga izdal zase! Kaj pravite o tem?“

„Bogme, človek mora biti ves ogorčen nad takšno pretirano razumnostjo. A premoženje vam je prišlo vendar prav, četudi ste ga dobili pozno?“

„Ah, kaj mi je pomagalo! Prepozno sem ga dobil; prepozno, da bi si ustanovil dom, prepozno, da bi začel uživati življenje. Službo sem seveda kmalu prepustil revnejšemu. Toda čez mesec dni sem skoraj obolel dolgočasja. In da dobi moje življenje vsaj videz nekakšne vsebine, sem se sklenil takrat vdati popolnoma kaki strasti ali maniji.“

Jel sem zbirati knjige. In vse knjige, kar sem jih nakupil, sem tudi prečital z največjo vnemo. Najljubša so mi bila dela o policijski vedi: memoare, poročila, govore, pisma in kriminalne romane — vse sem požiral z enako slastjo. In čim dalje bolj me je priklepala skrivnostna moč, ki izhaja iz justičnega dvorca ter čuva in straži družbo in odgrinja najgostejše pajčolane — moč, ki ve vse in vse izsledí. In ob čitanju spominov slovečih kriminalistov sem se navduševal vedno bolj za te ostroumne može, ki planejo z zakonikom v roki na zločinčev sled ter ga preganjajo čez drn in strn kakor divjaki v Kuperjevih romanih svoje sovražnike po ameriških pragozdih. In popadla me je neodoljiva želja, obrniti se po njihovem zgledu in pomagati družbi kaznovati hudodelce in reševati nedolžne, kolikor je v mojih skromnih močeh.

Že prvi poizkusi so mi pokazali, da nisem ravno nespreten v svojem novem poklicu. Zato sem opustil docela svoj lov na knjige in ga zamenil z lovom na ljudi. Zdaj sem bil rešen dolgočasja in moje življenje je dobilo zopet bogato vsebino. Da, če bi vedeli vsi ljudje, koliko senzacij prinaša skrivljata igra med zločincem in kriminalisti in kako silno izpodbada človekove občutke, gotovo bi jih stopilo mnogo v službo tajne policije. Toda žal, lepih zločinov je vedno manj; umetnost velikih hudodelcev izumira. Tisti redki, katerih dejanja razburijo svet od časa do časa, so največkrat enako bedasti kakor strahopetni, in če se jih polastiš, je komaj še zasluga.“

„No“, se je nasmehnil gospod Dabiron, „meni se vidi, da naš zločinec, ki ga iščemo zdaj, ni bil posebno bedast in neroden.“

„Da, da, njega bo treba šteti med izjeme. In zato mi bo tudi v veliko radost, kadar ga primem za vrat. Vse storim, da ga iztaknem, makar če bi se moral kompromitirati pri tem. Zakaj vedeti morate, da se v navadnem življenju kar nič ne hvalim s svojim novim poslom; še bojim se, da me zapusti teh par prijateljev, ki jih imam, ako izvedo, da sta gospod Tabaret in papa Izvohovič ena oseba.“

In tako se je vrnil njiu razgovor zopet k najnovejšemu zločinu. Po kratkem posvetovanju sta sklenila, da se naseli gospod Tabaret za prihodnje dni v Buživalu, v svrhu nadaljnjih poizvedb po okoličih. Kakor hitro pa izve preiskovalni sodnik s svoje strani kaj o prejšnjem življenju vdove Leruževe, obvesti Tabareta nemudoma.

„Kadar pa izveste vi, gospod Tabaret, kaj važnega, me posetite takoj. Za vas bom vedno doma, podnevi in ponoči. Lahko se oglasite pri meni na stanovanju ali pa v justičnem dvorcu v moji uradni sobi. Dal bom stroga navodila, da vas puste vedno takoj k meni.“

Dospela sta v Pariz. Gospod Dabiron je ponudil Tabaretu mesto v svojem vozu, a starec je odklonil.

„Ni se vredno voziti; saj stanujem komaj par korakov od kolodvora v ulici Sen-Lazar.“

To rekši, se je poslovil.

Tretje poglavje.

Hiša gospoda Tabareta je stala sicer le nekaj minut od senlazarskega kolodvora, toda starec je hodil to pot dobre četrte ure. Pocestno vrvenje ga ni moglo vzdramiti iz njegovih važnih misli. Zdaj se je ustavil, mahal je strastno z rokami, zdaj je šel par korakov dalje, mrmraje si venomer: „In če bi hotela več, bi tudi dobila.“

To je bilo tisto! Starka je morala vedeti kako važno skrivnost, ki je bila tako nevšečna izvestnim bogatim ljudem, da so jo hoteli prikriti za vsako ceno. In te ljudi je imela v roki, preživljala se je z denarjem, ki ga je izsilila od njih; nazadnje pa, ko jih je pritiskala že vse preveč, so jo sklenili spraviti rajši na oni svet.

Kakšna je neki bila ta skrivnost in kako jo je zvedela ravno vdova Leruževa? Skoraj gotovo je služila kot mlado dekle v kaki gosposki hiši, kjer je kaj videla ali slišala. Morda je dajala potuho svoji gospé v kaki ljubezenski aventuri? Trebalo je torej poiskati damo in njenega ljubimca. Brez dvoma je on morilec; prištevava se najbrže plemenitaškim krogom. Meščan bi bil najel morilca, namesto da izvrši dejanje tako pogumno z lastno roko.

„Napravil je res imenitno! Smelo in hladnokrvno... Oh, nezmisel, tista zaradi ljubavne prigodbe je bosa; biti mora nekaj mnogo hujšega. Malce prešeštvovanja se vendar pozabi sčasoma...“

Hiša, pred katero se je ustavil Tabaret v tej zamišljenosti, je bila lepa, ponosna zgradba. Tabaret je imel tukaj prostorno stanovanje v prvem nadstropju, ki mu je bila v poglavitni okras njegova lepa zbirka knjig. Stari gospod je živel zelo preprosto in samotarsko. In dasi so opažali vsi hišni prebivalci njegove čudne navade, vendar ni nihče ni tislutil njegove strasti. Njegova gospodinja je obupavala, ker ga ni bilo nikoli točno h kosilu. Pogosto je hodil z doma pozno ponoči, da, izginil je za cele tedne ne da bi koga obvestil. Tudi ga je posečala včasih raznolika čudna in sumljiva svojat. Sosedje so gledali torej njegovo življenje z ogorčenjem in ga smatrali celo za hinavskega starega babjeka. Poznal je vsa ta sumničenja, toda poučil ni nikogar, marveč se je muzal svojim zasledovalcem.

Mnogo je občeval le z eno izmed strank, gospo Žerdijevo, ki je stanovala v tretjem nadstropju že petnajst let. Tam je bil ves domač; gospa Žerdijeva mu je bila zvesta prijateljica, in njenega sina Noela je ljubil po očetovsko. Resno je bil že mislil prositi vdovo, ki je bila vzlic svojim petdesetim letom še vedno mikavna, za njeno roko; le strah, da ga morda odkloni, potem pa se bo moral umakniti za zmerom iz njene bližine, ga je odvrčal doslej od tega koraka. Toda pri njegovem notarju je ležala oporoka, ki je proglašala Noela za glavnega dediča.

Gospodinja Tabaretova je bila vsa srdita, ker je prišel spet tako pozno domov. Postavila je bila večerjo na gorko in jo prinesla takoj, ko je prašal zanjo.

Tabaret je sedel k mizi in si vzel juhe; a namesto da bi jedel, je klatil z žlico po zraku, tako da je pritekla gospodinja Maneta v največjem strahu.

„Še pamet se mu zmeša,“ je menila sama pri sebi; glasno pa je dodala: „Zakaj pa ne jeste, gospod Tabaret? Mari niste lačni?“

„O, pač, sem, sem,“ se je branil glasno, ki ga je prekinil tako nadležno. „Lačen sem že, saj sem bil primoran ves čas od jutra...“

Umolknil je spet; oči so mu bile odprte široko in pogled se mu je gubil v daljavi.

„Kaj ste bili primorani?...“ je ponovila Maneta.

„Tristo peklenščkov! Smo že tam,“ je kriknil on nenadoma in iztegnil preteče roko.

Maneta je zbežala vsa prestrašena k vratom.

„Da, da,“ je nadaljeval Tabaret, „za to rečjo tiči otrok.“

„Otrok?“ je prašala Maneta, ki je prihitela naglo ob tej besedi.

„Strela božja!“ jo je nahrulil starec. „Kaj vam pride na um, da lazite tu okrog mene! Spravite se ven!“

„Saj pravim, da se mu meša,“ je zagodrnjala Maneta in zdrsala jezno iz sobe.

Tabaret je posebal naglo svojo shljeno juho; nato je pozvonil in zahteval pečenko. Maneta je hotela iztikati po sobi, a spet jo je napodil v kuhinjo. Nato se je udal popolnoma svojim mislim.

Vdova Leruževa je morala služiti svoje dni pri odlični, zelo bogati dami. Mož te dame je bil najbrže pomorski oficir in je šel na dolgo vožnjo. Žena je imela seveda ljubimca, in v moževi odsotnosti so se pokazale posledice tega grešnega razmerja. Zaupala se je Leruževi in povila z nje pomočjo na skrivnem.

„Toda kaj se je zgodilo z otrokom?“ je godrnjal Tabaret. „Umorili ga nista, zakaj potem bi bila Leruževka kot sokrivka docela neopasna. Najbrže so zaupali otroka Leruževki; pozneje pa, ko ga je morala vrniti, si je pridržala zvitorepka dokaze njegovega rojstva. To je tisto! Zdaj mi je tudi jasno, da je dobila Leruževka vse, kar je hotela. Molzla je hkrati kar dve blagajni! Privoščila si je seveda tudi ljubimca — denarja je bilo vedno premalo. Bila je vsak dan nadležnejša, in nazadnje so sklenili napraviti ž njo konec enkrat za vselej. Toda kdo je izvršil dejanje? Oče je prestar; samo sin mora biti storilec. Vrli fant je hotel rešiti svojo mater. Sin je spravil torej staro s sveta in sežgal dokaze, ki jih je imela.“

Maneta je stala ves ta čas pred vrati in prisluškovala brez sape. Zdajpa zdaj je ujela kako besedo.

„Haha!“ se je zasmejala sama pri sebi, „spet mu ne gre po glavi drugega kakor njegove punice. Natvezile so mu, da je papá.“

Naposled se ni mogla več premagati; osrčila se je, odprla vrata na špranjo in prašala boječe:

„Ali niso gospod zvonili za kavo?“

„Ne, pozvonil nisem. A kavo prinesete lahko.“

Brez misli je pogoltnil vročo kavo in si opeknel usta. Šele to ga je spomnilo resničnosti.

„Vražje je vroča,“ je zamrmral. No, kajpak, tudi jaz sem prenel. Toda kdo razen mene bi bil razvozlal vso reč tako naglo zgolj s pomočjo čiste logike.“ Ževrol gotovo ne. Ali bo pihal od jeze!“

(Dalje prihodnjič.)

Za kratek čas.

Otroci!

I. Karl: „Papa, jaz bom pa doktor!“

Papa: „Ti da bi bil doktor? Si preveč neumen!“

Karl: „Tako!“ (Premišluje): „Potem bom pa tvoj naslednik!“

II. Anica: „Mama, meni se je pa punčika ubila!“

Mama: „Kaj? In nič ne jokaš?“

Anica: „Oh, mama, saj sem že dvakrat jokala!“

III. Mama: „Fani, pridi v sobo, takoj!“

Fani: „Ah, mama, pusti me! Mi se igramo tako lepo menažerijo in jaz sem ravno sedajle krokodil.“

A.: „Ti si pa res pogumen, da si šel brez orožja v najtemnejši in najnevarnejši del mesta. Ali se nisi bal?“

B.: „Kaj bi se bal! Saj sem vendar pod policijskim nadzorstvom!“

H.: „Kaj, Micika, li nočeš iti na Anino poroko? Ona ti je vendar najhujša sovražnica!“

Micika: „Dà, grem, da bom — trinajsta“

Igrala se je tragedija nekega domačega pisatelja. Drug pisatelj, sedeč s svojim prijateljem v parterju, se smeje skoro na glas. Pisatelj tragedije stopi k njemu ter reče: „Zakaj se smejete baš vi pri moji žalogrji? Jaz se pri vaših komedijah nikdar ne smejem!“

1. Prijateljica: „Zakaj si tako žalostna?“

2. Prijateljica: Pomisli, mojemu možu je vsak dan slabše. Ako mi sedaj umrje, mi je ves predpust pokvarjen.“

Na veselici na deželi predstavi učiteljica ravnateljca svoji preprosti materi: „To je gospod Matica.“

Mati: „A, vi ste tisti Matica, ki vsako leto toliko knjig razpošilja!“

Profesor: (vpraša v šoli, koliko dijakov manjka).

Dijaki: „Nihče ne manjka. Vsi so tukaj.“

Profesor: To ste rekli tudi zadnjič; toda ko sem preiskoval, sem videl, da jih mnogo manjka. Torej, naj ustanejo tisti, katerih danes ni v šoli!

Profesor: (si umiva noge. Ko umije prvo, jo obriše ter začne umivati drugo; ko je ta umita, začne zopet prvo in tako cele pol ure. Končno vendar neha in vzdihne:) „Kdo bi si mislil, da imam toliko nog!“

Literarna nepoštenost!

Ker nekateri časopisi, zlasti ameriški, ponatikujejo črtice in članke iz Slov. Ilustrovanega Tednika, naznanjamo, da dovoljujemo ponatise le, če se navede, vir, t. j. če se izrečno pripomni, da je ponatis iz Slov. Il. Tednika. Liste, ki tega ne store, bomo tožili zaradi literarne tatvine ali jih imenoma javno proglasimo za nepoštene!

Za krošnarje, kramarje, preprodajalce in za vsako hišo. — Pri stiskanju lahko poškodovano

toiletno milo
pošljem vsakomur

5 kg za 6.50 K.

(50 do 62 kosov) dišave: vrtnice, mandelni, vijolice, glicerini, mošus, lilijino mleko, zelišča itd. Najfinjši parfumi v vseh dišavah steklenica 2 K. Razpošilja po povzetju največja parfümerij-raspošiljalnica Fran Human, Dunaj II., Aloisgasse 3/35.

Naročajte in razširjajte „Slov. Ilustrov. Tednik“!

Močan in priden učenec

se sprejme na dveletno izučbo in mesečno plačo pri Feliksu Moder, pekovskemu mojstru v Zagorju ob Savi.

Velik prepir nastane lahko včasih iz navidezno malenkostnega vzroka. Če n. pr. žena prinese možu na mizo slabo kavo, bo mož gotovo hud, in neprijetni prizori niso izključeni. Temu je seveda lahko v okom priti, če kupuje gospodinja Kolinsko kavino primes, kajti tako ve, da bo njena kava dobra in bo možu ugajala. Saj je stara znana stvar, da je Kolinska kavina primes najboljši kavni pridatek, ki da kavi vse one ugodne lastnosti, ki nam na njej tako ugajajo. Zato zahtevajte v trgovinah samo Kolinsko kavino primes!

„Titania“ brzoparilnik za živilsko krmo

ves iz kovanega železa in jeklene pločevine, pocinjen in nepokvarljiv, sejalni stroji, obračalniki za mrvo, senene grablje in mlečni medlniki priznane prvovrstne kakovosti

„Titania“ za strojno glajenje perila.

pralni stroji, ožemalniki za perilo, pomivalne mize so neprekosljivi.

Titania - Werke
Wels 15, Gor. Avstrija.

Prospekte, izpričevala brezplačno. Radi dovoljujemo plačevanje na obroke. Išemo zastopnike.

Po grozovito visokih cenah plačujemo čisto blago za moške in ženske obleke.

Temu se lahko ogne vsak zasebnik, če naroča to kakor tudi šlesko platneno in pralno blago naravnost iz kraja tovarne. Zahtevajte torej, da vam brezplačno pošljemo svojo bogato zbirko pomladnih in poletnih vzorcev. ki jih nam zopet vrnete v 8 dneh. V zalogi imam samo najboljšo izdelavo.

Fr. Schmidt, trgovina s suknom.
Jägerndorf št. 38. (Avstr. Šlezija).

Vermuth-

vino najboljše kakovosti prodaja po najnižji ceni tvrdka 134

Br. Novaković
vinska trgovina
— v Ljubljani. —

Kolporterje
sprejme upravništvo „Slov. Ilustrov. Tednika“.

Cenike, brošure, knjige itd.
natisne elegantno in okusno ter najceneje
Učiteljska tiskarna
v Ljubljani.

Zastonj

dobi 2 1/2 metra modernega blaga za bluze ali za robce za otroke 21 kdor naroči

5 kg poš. zaboček žitne kave za 4 K 50 vin. ali 4 kg žitne in 1 kg fine figove kave za 4 K 70 vinarjev.

Vse pošilja tudi z 2 1/2 m blaga vred franko po povzetju

Prva Severomor. Pražarna Žitne Kave v Postrelmovu.
(Severno Moravsko)

Podpirajte podjetje v obmejnih krajih

Pozor!
50.000 parov čevljev. 4 pare čevljev za samo 9 K.

Vsled plačilnih težkoč mi je naročilo več velikih tovarov, da poprodam velik del čevljev globoko pod izdelovalno ceno. Prodajam torej zaradi tega vsakomu 2 para moških in 2 para ženskih čevljev z zbitimi podplati, usnje rjavo ali črno, galoširano, jako elegantno, najuobješja fazona. Velikost po šteč. Vsi 4 pari stanejo le 9 K. Razpošiljatev po povzetju

S. Urbach, eksped. hiša,
Krakov 48. (Avstrija.)
Zamena dopustna, ali denar nazaj.

150.000 ur!

Vsled balkanske vojne sem primoran prodati 150.000 komadov srebrnih ur, z dvojnimi plaščem imitiranih. Ankerrem. kolesje teče na rubinih (3 plašči). Te ure so bile določene za Turčijo z imitirano zlato veržico, komad po slepi ceni K 3, dva komada K 5 80, 5 komadov K 14 —, 10 komadov K 27 —. Nihče naj torej ne zamudi prilike, da si nabavi te ure, ki se oddajajo v resnici napol zastonj. Naročite takoj, ker bo zaloga v najkrajšem času razprodana. 3 leta jamstvo. Razpošilja po povzetju

Centralaur Podgorce
Postfach 10/130 (Avstr.)

Najboljše sredstvo zoper stenice in drugi mrčes je „Morana“
„Morana“ uničuje temeljito stenice in njihovo zalego. Naroča se pri **M. Skrinjar, Trst, Via Ferriera 37/I.** 200 gramov stane 1 K. 117
Pri večjih naročilih popust, trgovcem rabat.

Automatiški lovilec za velike množice.
Telefon 23.446

Za podgane K 4.—, za miši K 2.40 lovenje brez nadzorstva do 50 živali v eni noči. Ne vpliva vreme nanje in se nastavljajo sami. Past za šturke, edina svoje vrste, vjame v eni noči tisoč šturkov in grilov, po K 2.40. To najboljšo iznajdbo razpošilja po povzetju u Fr. Humann, Dunaj II., Aloisgasse 3/29. Mnogo priznanih pisem Svarnice pred manj vrednimi ponaredbami. V rabi so tudi po c. kr. voj. salagalnih skladi čih.

Na prodaj posestvo in vino.

Proda se 20 oravov prvovrstnega zemljišča, lep vinograd, lep gozd, travniki, 6 njiv, veliki sadonosnik, vse okrog štirih poslopj, 1 ri lepi cesti, 15 minut od trga, s kmetijskim orodjem vred. Cena 26 tisoč kron. Potrebuj se samo 16 tisoč kron, torej pol zastonj. Na prodaj je tudi 50 hl vina od 1908.—1911.— 1912.—1913.—, še od stare trte. Vse to prodam, ker prevzamem mesarijo.

F. P., 8000. Pošta: Konjice. Štajersko. 101

Najkrasnejše darilo je šivalni stroj

S 111
pisalno mizo

IGN. VOK

špecialna trgovina šivalnih strojev in koles.
Ljubljana, Sodna ulica št. 7.

Posamezne favoritne potrebščine in kroji se dobijo pri tvrdki

M R A N T, LJUBLJANA
Marijin trg št. 3.

Trgovina s potrebščinami za krojače, belim blagom in pleteninami. Favoritne potrebščine se vpošiljajo le proti predpošiljativni denarnega zneska s poštnino vred. 135

Novo izšlo; Favorit-album 80 vinarjev. — Album perila (za mladino) 85 vinarjev in za vsak zezek 10 vin. poštnine

ANTON STACUL, LJUBLJANA,
priporoča najtopleje izvrstni
š a m p a n j e c
Kleinoschek Derby cuvée r serv e

Loveci zdravniki (Predpustna šala).

Pozavnist Votruba je rad vlekel svojo pozavno, še rajši pa pivo iz vrčkov. Vse je zapil, kar je zaslužil. Žena je bila nesrečna beračica. Nekega večera je zopet pijan kot muha zaspal v gostilni. Štirje lovci, ki so Votrubo poznali, so se bili vrnili pravkar z lova z zajcem. Takoj so vzeli zajcu drob ter čreva zatlačili do nezavesti pijanemu pozavnistu za srajco.

Ko so pripeljali pozavnista sredi noči domov in ga položili na postelj, je bila žena seveda vsa obupana. „V pijanosti so mi ga zaklali!“ je javkala. „Vsa čreva gledajo iz njega!“ Hitro je tekla na policijo, ki je poslala rešilni voz. Sosed, trombonist Podržaj pa je vzdihoval obupan: Ah, vse nesreče je kriv ta prokleti alkohol!“

Novo! Novo!
Kavarna Central
Vsak večer

KONCERT

nanovo pridobljenega tamburaškega in pevskega damskega zbora „ZLATA“.
Vso noč odprto. Vstop prost.
Se priporoča
Štef. Miholič.

Št. 1371. Ura s kukavico z zelo močnim bitjem, ure in pol kliče kukavica, dva bronirana uteža z lepo zrezljanim ptičem 34 cm dolga K 975.
Št. 1372. Večja, zelo močno kolesje 48 cm dolga K 1250
Zavojnina in zaboj zastoj. Za dobiti proti povzetju pri

H. SUTTNER

Ljubljana, št. 5.

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici. Glavno zastopstvo tovarne ur „Zenith“. Zahtevajte cenik zastoj in poštnine prosto. Nobena izguba, zamena dovoljena, ali se vrne denar.

FARINE LACTÉE NESTLÉ

ALIMENT COMPLET POUR LES ENFANTS

Poskušnje Nestléjeve moke za otroke se dobivajo popolnoma zastoj pri Henri Nestlé, Dunaj I., Biberstraße 82.

Obnovite naročnino takoj!

Najboljši nabavni vir za izgotovljene postelje

iz dobrega češkega posteljnega perja! Napolnjeno v goston tem rudecem nankingu (inlet), s pernicama, 180x120 cm, z 2 zglavnicama, vsaka po 80x60 cm, z novim, mehkim trpeznim perjem K 16, polpuh K 20, puh K 24, pernica sama K 10, K 12, K 14 in K 16, zglavnica sama K 3, K 350 in K 4. Dvojna pernica, 200x40 cm K 13, K 1450, K 1750 in K 21, zglavnica k njej, 10x70 cm, K 450, K 520 in K 550. 5 kg sivoga perja K 940, boljše do K 16, polbelo K 17, 5 kg novo, dobro, belo perje brez prahu K 24, snežno belo K 30, boljše K 36, najfinejše gosposko, pukano perje K 45, 5 kg nepukanega (cufano) od živih gosij K 26 in K 30. Beli puh, debele pukano K 5, b. ljiš K 6, najfinejši prsi puh K 650 za 1/4 kg, siv puh 1/2 kg K 250 in K 3. — Razpošilja se franco po povzetju. Zamena proti povrnitvi poštnine dopustna.

Sigmund Lederer,
Janowitz a. Angel št. 204 pri Klattau, Češko.

Steklenice

od kislih vod 1 1/2 l, 1/2 l in 3/8 l vsako množino z in brez zavojev kupi „Tolstovrška slatina“ pošta Guštanj (Koroško), železniška postaja Spodnji Dravograd.

Poglejte vedno

na 2 črki K & C, ako želite kupiti pristni ruski svetovnoznani, izborni K & C Popowčaj. En poskus dokaže njegovo dobroto

ALFONZ BREZNIK

učitelj Gl. sbene Matice in edini zapriseženi strokovnjak c. kr. deželnega sodišča.

Ljubljana, Kongresni trg 15.

Največja in najsposobnejša tvrdka vsega glasbenega orodja, strun in muzikalij Velikanska zaloga in izposojevalnica klavirjev in harmonijev na avstrij. jugu.

Edina zaloga klavirjev:

Ehrbar, Bösendorfer, Hözl, Heitzman, Förster, Rud. Stelzhammer, Gebrüder Stigl, Laub, Gloss, Czapka in Hofmann na obroke od K 15.— in 20.— naprej.

Lovci zdravniki.

Nezavestnega pozavnika so odnesli z veliko opreznostjo na voz in ga med krikom in vikom obupane žene odvedli. Sosedje pa so rekli: „Zdaj joka! Dokler je bil zdrav, pa ga je le zmerjala. Iz obupa je pil revež. Dober človek je bil, ona pa je hudobnica!“

V bolnišnici so položili Votrubo na operacijsko mizo. Začuden se je zbudil pozavnik. Groza ga je obšla, ko je videl, kje da je. Zdravniki v operacijskih plaščih, stara usmiljenka s širokim predpasnikom, povsod noži, kleščice in škarje, a najstrašnejše: iz trebuha mu je visela kepa črev. Iz strahu je skoro omedlel, a niti ganiti se ni mogel. „Pijanec jo je pošteno izkupil! Zaklali so ga, in zanj ni rešitve!“ je slišal govoriti okoli sebe. Ko pa so ga pogledali, so bušili vsi v krohot. Lovska šala pa je ozdravila Votrubo za vselej pijančevanja. V gostilno ne zahaja nikdar več, pije le malinovec, limonado in kavo ter je najsrečnejši zakonski mož. Prihranil si je celo denarja in spomladi si zgradi lastno hišico.

Šampanjec **BOUVIER**

odlična domača znamka.
Fina štajerska vina v steklenicah.
Kleti v Radgoni.

Ako ste bolni, ali če se čutite slabega, naročite si svetovno znani Fellerjev Elsa fluid. V prejšnjih številkah smo priobčili več oglasov o tem izbornem zdravilu. Čitajte jih! — In ko naročite, pišite naslov natanko tako: E. V. Feller, lekarnar, Stubica na Hrvaškem, Elsa trg 280. Prosimo, napišite hišno število 280 razločno in bodele dobro postreženi.

Ceno posteljno perje!

1 kg sivlega dobrega puljenega 2 K; boljšega 2 40 K; prima polbelega 2 80 K; belega 4 K; belega puha-stega 5 10 K; večefinega snežnobelega, puljenega 6 40 K, 8 K; puha sivlega 6 K, 7 K; belega, finega 10 K; najfinejši prsni puh 12 K.

Najboljši češki nakupni vir. Naročila od 5 kg naprej franco.

Zgotovljene postelje iz gostonitnega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema glavnicama, 80 cm dolgi, 60 cm široki, polnjena z novim, sivim, prav stanovitnim puhastim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10, 12, 14 in 16 K, zglavnice 3, 3 50 in 4 K. Pernica 200 cm dolga, 140 cm široka 13, 14 70, 17 80, 21 K, zglavnica 90 cm dolga, 70 cm široka 4 50, 5 20 in 5 70 K, spodnja pernica iz močnega, črtastega, gradla, 180 cm dolga, 116 cm široka 12 80 in 14 80 K. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franco. Lahko se franco zamenja, za neugajajoče se vrne denar.

S. BENISCH, Dešenice 180, Češko. Natančnejši cenik gratis in franco. 20

Učenec

za trgovino mešanega blaga, iz poštene hiše, se takoj sprejme. Oni, ki razume nemški, ima prednost. 122 Franc Korošec, trgovec, Gornja Radgona.

Naznanilo in priporočilo.

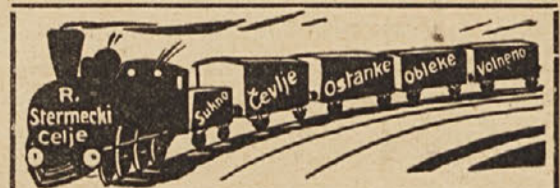
Podpisani se usojam slavnemu občinstvu vljudno naznanjati, da sem otvoril

trgovino z usnjem

v Ljubljani na Erjavčevi cesti št. 2 nasproti jubilejskega gledališča.

V zalogi imam veliko izbor domačega in inozemskega usnja, kakor znamke Blumenthal in Grison, Chevreux, potem Ideal, Cornellius Heyl Box, nadalje vse čevljarске potrebščine kakor tudi zgornje dele, razne trakove, zaponke itd. — Nadalje razne kreme: Globin, Globus, Erdal, Afrikan ter Sokolska krema vse po najnižjih cenah. Gumljevi podpetniki „BERSON“.

Alojzij Šestak, trgovec z usnjem.

in razno moderno blago za moške in ženske obleke razpošilja po najnižjih cenah

Jugoslovanska razpošiljalna R. Strmecki v Celju, št. 341, Štajersko.

Pišite po glavni ilustrovani cenik čez več tisoč stvari, kateri se vsakemu pošlje zastonj. Pri naročilih iz Srbije, Bulgarije, Nemčije in Amerike je treba denar naprej poslati.

A. ZANKL sinovi

tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja v Ljubljani priporočajo

oljnate barve, fasadne barve za hiše, kranjski firnež, karbolinej za les, karbolinej za drevesa, mavec (gips) za podobarje in stavbe, čopiči za vsako obrt, kakor tudi vseh vrst mazila in olja za stroje

Zahtevajte cenike.

Edina primorska tovarna dvokoles „Tribuna“ Gorica, Tržaška ulica št. 26.

Zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrijonov itd. 18

F. BATJEL, Gorica, Stolna ul. št. 2-4. Prodaja na obroke. Ceniki franco.

Nihče

ne kupuj premoga in briketov, dokler ne pozna kakovosti, — pravi Fran Scwackhöfer, profesor in kemik na visoki šoli za kmetijstvo na Dunaju, v svoji obširni knjigi o kurivu iz leta 1913. Dokazano je tam, da češki premog in briketi prekašajo daleko vse vrste tu. Analize, pojasnila in naročila le v prodajni pisarni češkega premoga, briketov in koksa, 116

J. Paulin, Ljubljana, Nova ulica št. 3.

Krasne platnice za „Slov. Ilustrovani Tednik.“

Cena platnicam je K 3.20, s pošto K 3.50, z vezavo vred K 5.40.

Velika umetna knjigovoznica
IVAN JAKOPIČ, Ljubljana,
Frančevo nabrežje 13.

Velika zaloga
špecijskega blaga
špirita, žganja,
moke, otrobov
in
koruze.

Franc Babič
Ljubljana, Dolenjska c. 2 in 14.

Na drobno
in na debelo.

To mora vsakdo kupiti!

4 1/2 m blaga za kompletno žensko obleko, 2 kom. sortiranih delenovih jopičev, 12 kom. sortiranih žepnih robcev in 20 m sortiranega platna, šifona, cefirja, barhenta in ostankov blaga, vse skupaj samo K 20.86. Dalje tudi za gospode: 3 m moškega modnega sukna ali črnega kamgarna za kompletno obleko, 3 sortirane trpežne cefiraste srajce, 3 pare belih spodnjih hlač, 12 kom. sortiranih žepnih robcev, to vse skupaj samo K 20.86.

Pošilja franko po povzetju

Rud. Lichtner, Leitmeritz. E.

razpošiljalno podjetje. 123

Zavod sv. Nikolaja

... v Trstu, ulica Farneto 18. ...

Zavetišče in oskrbovalnica za brezposelne služkinje.

Zavod se vzdržuje od milodarov samih, vsled tega se ga priporoča v vsestransko podporo. Na pisma, tikajoča se služb, je treba pridejati znamko za odgovor.

„Vsakakor pa vas ta tujka nič ne briga“, je siknil Turek Halil bej strupeno ter stopil proti Jerici, da bi jo prijel za roko. Jerica je vzkriknila z glasom smrtne groze. Toda lady Helena je bila hitrejša od starega propaleža. Kakor blisk je planila vmes in sunila Halila s silo, kakoršne ne bi bil pričakoval nihče od njenih nežnih rok. Bej je odletel daleč v stran, lady Helena pa se je postavila pred nesrečnico kakor živa stena; v njeni roki se je zasvetil majhen revolver in uprl svoje votlo oko na Halila.

„Za svobodo in ljubezen“

je velezanimiv, krasen roman z Balkana.

Roman „Za svobodo in ljubezen“ je izšel kot ponatis iz „Slovenskega Ilustrovanega Tednika“ v dveh delih. I. del stane broširan 1.70 K. — II. del stane broširan 1.70 K. Oba dela obsegata 36 1/2 pol t. j. 568 strani in je cena za tako obsežno knjigo gotovo nizka.

Kdor naroči **takoj** oba dela knjige, jo dobi po

znatno znižani ceni

in sicer za 3 K broširano in elegantno vezano za 5 K s-poštino vred

Kdor hoče za se in za svoje domovinske ljubezni poln, plamtečega jugoslovanstva žareč, resnično velezanimiv, privlačen, aktualen roman, kdor hoče imeti za knjižnico elegantno vezano knjigo po nizki ceni, naj takoj naroči roman

„Za svobodo in ljubezen“.

Ivan Jax in sin

Ljubljana, Dunajska cesta 17
priporoča svojo bogato zalogo

šivalnih strojev, koles, pisalnih strojev in strojev za pletenje (Strickmaschinen).

Brezplačen
ponk v ve-
zenju.

Tovarna v
Lincu usta-
novlj. 1867.

Zahtevajte cenik, ki ga dobite brezplačno in poštine prosto.

Uro z verižico za le 3 K.

Ker sem nakupil velike množine žepnih ur, razpošiljam 1 krasno imitirano žepno srebrno žepno uro z izvrstnim ankerrem. kolesjem po slepi ceni po 3 K, 2 kom. K 5.80, 3 kom. K 8.50, 5 kom. K 14.—, 10 kom. K 27.—. Te ugodne prilike bi ne smel nihče zamuditi. — 3 letno jamstvo. — Razpošilja po povzetju

Eksportna trgovina z urami

JOH. GELB, Novi Sandec števil. 88.

Oglas.

Podpisani naznanjam slav. občinstvu, da sem oblastveno avtoriziran za izvrševanje vseh stavbenih del, kakor tudi stavbnih načrtov in proračunov. **ELER IVAN**, stavbeni podjetnik v Miljah - Muggia — Istra. 83

229

Stampilije

vseh vrst za urade, trgovce, društva itd.

ANTON ČERNE
graver in izdelovatelj kavčukovih štampilij

Ljubljana, Šelenburgova ul. 1.

Ceniki franko.

Haha! hehe! hih!

Lahko se smejem, ker sem zadovoljen. Toli dobre žitne kave nisem imel še nikoli. Ta je naravnost izborna. Naročam jo pa le pri Karlu Tišlerju v Schönfeldu pri Bečovu (Češko) ter dobivam 1 lepo vrečico s 5 kg žitne kave za K 3.50 franko po poštnem povzetju in povrhu še koristne darove. Zapomni si naslov ali naroči takoj, a le pri

Karlu Tišlerju

v Schönfeldu pri Bečovu, Češko. 125

KMETSKA POSOJILNICA

obrestuje hranilne vloge po

Stanje hranilnih vlog: dvajset milijonov.

4 3/4 %

Popolnoma varno naložen denar.

LJUBLJANSKE OKOLICE

brez vsakršnega odbitka.

Rezervni zaklad: nad pol milijona. 45

Ljubljana, Mestni trg št. 8.

Klobuki se sprejemajo v popravilo.

Cene od K 2.20 naprej.

11 Slamniki od K 1.20 naprej.

Čuvajte se peg! Vaše obličje

bo krasno, čisto in fino kakor alabaster. Pike, pege, izpuščaje, rdečico obličja in nosu, sive in rumene lise in vsak neprijeten nedostatek odstrani z jamčeno v 6 dneh „Vladicca balsamin“. Steklenica K 2.50. Rationell bals. milo K 1.20. Učinek je opaziti že po enkratni rabi.

Neprijetne dlačice

z obličja in rok odstrani trajno in brez bolelosti v 3 minutah edini z jamčeno neškodljivi „Sattymgo“. Steklenica K 2.50

Bujno polnost-krasno oprse

doseže vsaka slabotna dama v treh tednih. Učinek z jamčen. Neštevilni zahvalni in priznalni dopisi zdravnikov in dam so na razpolago. Uspeh se vidi že v 6 dneh. Edino krepčilo in osvežujoče sredstvo. Cena 1 steklenice univerzalnega sredstva Et-Admille z navodilom 5 K. K temu posebni kremni izvleček „Vladicco“. K 2.—.

Nikako izpadanje las, nikake luskin!

Poarine lasna mast

oživlja in krepi lasne korenine tako, da se lasje in brki krepijo in dobivajo krasno rast. Uspeh z jamčen. Lonček 4 K, manjši 2 K. Prodaja in razpošilja edino ord. kosmetični laboratorij

W. Havelka, Praga-Vršovice št. 752.

Tisoč in tisoč priznanj in zahval.

(Pozor na razna iz tujine priporočena slaba in draga sredstva.) Za uspeh naših izdelkov se jamči.

2 K in več na dan

lahko zasluži doma v sobi **vsakdo**, kdor si naroči stroj za pletenje nogavic, rokavic, jopičev itd. Poduk, ki traja **le nekaj dni** je brezplačen. Za **trajni zaslužek jamčim** vsakemu naročniku.

Franc Kos, Ljubljana
Sodna ulica.

72

Krste

(Rakve)

lesene in kovinaste, okraski za krste, pregrinjala za mrtvaške odre, blazine, čipke, čevlje, oblačila, kakor tudi vse druge pogrebne potrebščine so najceneje pri Fr. Margolius, Beljak (Koroško). Iščem solidne zastopnike. 33

KNJIGOVEZNICA

:: A. BABKA, LJUBLJANA ::

Kongresni trg.

Podružnica v Trstu.

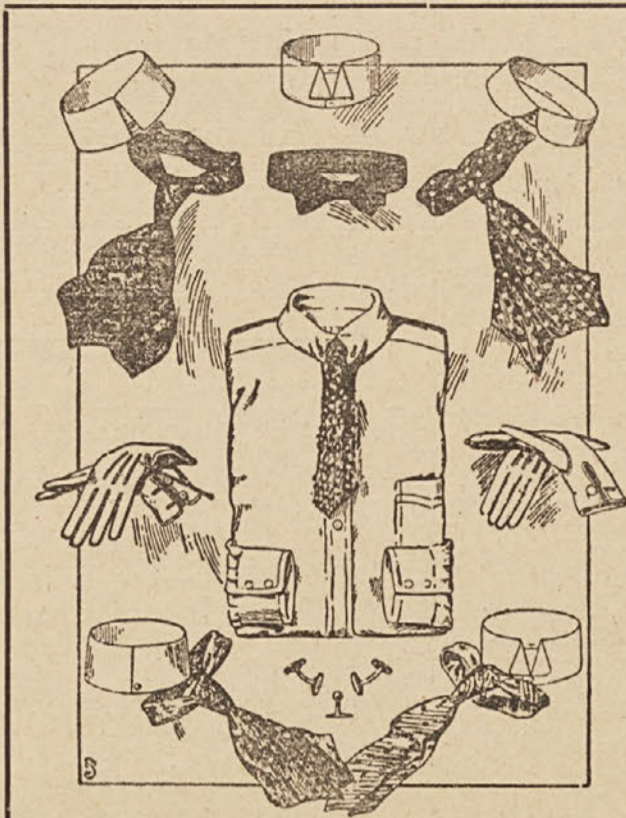
Specialna modna in športna trgovina za gospode in dečke

Franca Jožefa
cesta št. 3.

J. KETTE, Ljubljana

Franca Jožefa
cesta št. 3.

Cilindre
klobuke
čepice
kravate
naramnice
žepne robce
rokavice
palice
dežnike
galoše
čevlje za dom
gamaše
usnjate in
suknene
ovratnike
manšete
srajce

bele in barvaste spalne srajce
Trikot perilo
prof. dr. Jegrovo in drugo
nogavice
dokolenice
pletene telovnike
odeje in plete za potovanje
toaletne potrebščine itd.

31

Pro Paar

Telegram z Dunaja!
Za par K 8.

50.000 parov
komisnih čevljev,

ki so ostali zaradi prekasne dobavitve, sem se odločil čevlje, ki so pripravni za najhujše napore, razpošiljati par po

KOMMISSCHUHE
Postavno zavarovano.

lastni ceni K 8.—.

Čevlji so iz najboljšega sirovega usnja, z močno zbitimi podplati, pete z železom podkovane in usnjenim jermenom. Ti čevlji so najtrdnjši in zaradi tega še posebno priporočljivi za planinske dežele. Pri naročilu zadošča napoved mere v centimetrih ali številka. Zamena dovoljena. Razpošilja po povzetju krččanska izvozna trgovina čevljev 35

FRANC HUMANN c. kr. trg.-sod. vpisana firma
Dunaj, II., Aloisgasse št. 3/76.
Za prepodajalce tncat 90 kron.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond K 65,000,000.—.

Izplačane odškodnine in kapitalije K 129,965,304.25.

Dividend se je doslej izplačalo nad K 3,000,000.—.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slov. narodno upravo.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah, pod tako ugodnimi pogoji, kakor nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetja in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Skode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje. — Zavaruje tudi proti vlomom.

Vsa pojasnila daje: Generalni zastop vzajemne zavarovalne banke „Slavije“ v Ljubljani.

Čudovito zdravilo proti pljučnim boleznim!

Pisma bolnikov lekarnarju.

Nadporočnik Béla K... y piše: Pred dvema leti sem se prehladil pri nočni vaji, dobil sem pljučni katar, pozneje pljučno bolezen. Krčeviti kašelj in nočno potenje me je izredno slabilo in sem shujšal. Dobil sem dopust in jemal med tem mnogo zdravil, potoval sem tudi na jug, toda nič ni pomagalo, nazadnje sem popolnoma obupal. Tedaj sem čital v angleškem zdravniškem časopisu o slovečem pljučnem redilu Certosanu in si ga naročil. Rabil sem ga šest tednov po predpisu in sem čez dva meseca zopet živahen in krepak vojak. Pravijo mi, da izgledam zdrav kakor še nikdar in počutil se res nisem nikdar prej tako krepkega in srečnega.

Župnik R. B... l v K... m piše: Srčno Vas zahvaljujem, da ste mi poslali popis pljučnega redila Certosan. Nisem se mogel iznebiti dušiljivega kašlja, ki me je mučil z astmatičnimi napadi. Poskusil sem vse, kar so mi nasvetovali zdravniki in bolniki, a ni nič pomagalo. Certosan me ni v nekaj tednih samo ozdravil, marveč me je tudi bistveno pokrepil in sem pridobil na teži. Čudovit je vpliv tega preparata, ki ima izvrsten okus. Blagoslavljam iznajditelja! Priporočam zdravilo vsakomur, ki ima podobno bolezen.

Velika originalna steklenica Certosana velja 5 kron. Dobiva se v lekarnah. Če bi ga tam ne bilo dobiti, ga naročite v glavni zalogi: Lekarna Josef von Török, Budapešta, VI. Király-12/e. utca

„BALKAN“

trgovska, spedijska in komisijska delniška družba.

Podružnica: Ljubljana, Dunajska c. 33.

Centrala: TRST. 93 Telefon števil. 100.

Mednarodna spedicija, spedicije in zacarinanje vsake vrste, prevažanje blaga, skladišča, kleti. Prosta skladišča za redni užitni podvrženega blaga. Najmoderneje opemljeno podjetje za selitve in prevažanje povištva v mestu in na vse strani s patentiranimi povištvenimi vozmi. — Shranjenje povištva in blaga v suhih posebnih skladiščih. Omotanje itd. — Spedijski urad, generalni zastop in prodaja vozniških listov: „Dalmatie“ delniške parobrodne družbe v Trstu. — Brzovozne proge Trst-Benetke in obratno, ter Trst-Ancona parobrodne družbe D. Tripovich & Co., Trst, Avstrijskega Lloydja, Cunard-Line za I. in II. razr. Naročila sprejema tudi blagovni oddelek „Jadranske banke“.

Postrežba točna.

Zmerne cene.

Angleško skladišče oblek

O. BERNATOVIČ

Največja zaloga oblek

za gospode in dečke, ter konfekcije

Ljubljana, Mestni trg števil. 5. ::

Cene zelo nizke. ::

Postrežba točna. 9

za dame in deklice. —

Pozor! Pozor!

Kje naj pustim svojo obleko očistiti in prebarvati?

Nikjer drugod kakor le pri

Josipu Reichu
v Ljubljani.

Tovarna: Poljanski nasip 4.

Sprejemališče: Šelenburgova ulica 3.

Tam ti z električnim in parnim obratom vsako obleko poljudno prebarvajo, ter s kemičnim čiščenjem popolnoma prenovijo, ne da bi se obleka najmanj pokvarila.

Le poskusi in gotovo boš zadovoljen!

Obnovite naročnino!

1 kg sivoga puljenega 2 K boljsega 2 K 40 v; prima polbelega 2 K 80 v, belega 4 K; prima belega puhastega 6 K; velefinega 7 K, 8 K in 9 K 60 v; puha sivoga 6 K, 7 K, belega prima 10 K; prsni puh 12 K. Najboljši češki nakupni vir!

Naročila od 5 kg naprej franko. 17

:: Napolnjene postelje ::

iz gostonitega rdečega, modrega in belega nankinga, ena pernica okolo 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema zglavnicama, vsaka okoli 80 cm dolga, 60 cm široka, polnjena z novim sivim, stanovitnim posteljnim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10, 12, 14, 16 K; posamezne zglavnice 3, 3-50, 4 K. Pernica 200 cm dolga, 140 cm široka 13, 15, 18, 20 K; zglavnica 90 cm dolga, 70 cm široka 4 50, 5, 5-50 K; spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm široka K 13— in 15— Razpošilja se po pozetju, od 10 K naprej franko ali če se plača naprej.

Maks Berger, Dešenice števil. 196/4. Češki les (Böhmerwald).

Nikakršen riziko, ker je zamena dovoljena ali se pa vrne denar. Bogato ilustrovani cenik vse posteljnine brezplačno.

Tehnikum Mittweida.

Ravnatelj: Prof. A. Holzt. Kraljevina Saška.
Višji tehniški zavod za električno in strojnotehniko. Posebni oddelki za inženjerje, tehnike in delovodje. Električni in strojni laboratoriji. Učna tovarna - delavnica. Najstarejši in najbolj obiskovani zavod. Program itd. brezplačno pošlje tajništvo. 14

P. D. Stezniki P. D.

(Korzeti.)

Bruselj. Paris.

Najmenitnejši in najboljši izdelek sveta.

Pravi edino z
:: znamko ::

znotraj steznika.

V zalogi vedno najnovejše fazone.

Edina prodaja za
:: Ljubljano. ::**Redka prilika!!**

Velik oddelek

moških srajc

se prodaja, dokler bo kaj zaloge

po izjemnih cenah

in sicer:

CEFIR Ia. lepi vzorci
po 3—, 4—, 5— K.Šifon Ia. bel, z gladkim prsmi
po 3-50 K in 4— K.**A. PERSCHÉ, Pred škofijo št. 21.****Oglejte si konfekcijsko zalogo**

v prvem nadstropju hiše Pred Škofijo št. 3 (zraven škofije) v podružnici tvrdke R. Miklauc

Blago dunajskega kroja.**„Pri Škofu“.****Cene stalne in nizke.**

Fine in cenejše obleke, suknje, ranglane in pelerine za moške in dečke. Lepe vrhnje jopice, ranglane (plašče) in vrhnja krila za ženske. — V trgovini najdete tudi veliko izbiro manufakturnega blaga, kakor blago za moške in ženske obleke, različno posteljno opravo, lepe rute, šerpe i. t. d. i. t. d.

Cenik na zahtevo po pošti brezplačno. :: Solidna postrežba!